

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-betűs postai sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryálter postai sora 40 fillér.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesülm
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1910.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, június 26.

Mai számunk főbb közleményei:

- A admegyel tanítók kitüntetés.
- A király nyilatkozata Tisza Istvánról.
- A romániai tulipán.
- Francia örökség Magyarországon.
- Politikai tüntetés Menyházán.
- Az országgyűlés megnyitása.
- A letartóztatott kereskedő.
- Jónás Jakab a kabinetirodában.
- Nem szabad korán férjhez menni
- A divat vértanul.
- Az aradi huszárezred lovasjátéka.

A trónbeszéd.

Arad, június 25

Más időkben vágnak és remény-
ségnek is sok lett volna, a mit ma
királyi szavak egy országgyűlési cik-
lus feladatává, programjává tettek.
Mintha a méltóságteljes, nyugodt tó-
nusu trónbeszédén is átsütött volna a
nemzet meggyőződése: sokat mulasz-
tottunk, s az elfecsérelt idő után két-
annyi tennivalóra kell vállalkoznunk,
mint azelőtt. S most igazán nem ki-
rályi udvariasság, nem zóvirág a ko-
rona reménységének kifejezése, hogy
ez a parlament e. edmenyes munkát
fog végezni. „A multból hárult fel-
adatokat — ezzel a finom, gyöngéd
mondattal illeti a trónbeszéd a koalí-
ció mulasztásait, semmittevését, — si-
keresen meg fogja oldani az ország-
gyűlés, hogy a jövő felépítéséhez, az
új Magyarország problémáihoz fog-
hasson hozzá.

A trónbeszéd mindenk előtt az
állami és egyéb közalkalmazásbáb áll-
lók régi óhajának teljesítését helyezi
kilátásba, az özvegyi és árva-ellátás
új törvényes rendezése által.

Nagy gazdasági jelentőséget kell
tulajdonítani a trónbeszéd azon részé-
nek, a mely a jegybank-ügygyel kap-
csolatosan a készpénzfizetések felvé-
telét jelöli ki programmul. A ma-
gyar pénzügyi életnek régi és leg-
utóbb is erélyvel hangoztatott köve-
telése a készpénzfizetések fölvétele, amely
a kültöldön megfogja szilárdítani a
magyar hitelt. Eddig Ausztria ellenál-
lásán törött meg ennek az álláspont-
nak győzelme. Most a király is elis-
merte azt, s így nincs kétség a meg-
valósítása iránt. Az új kormánynak
ez a jelentős, tartalmas sikere bizo-
nyára örömet fog kelteni közgazda-
sági körökben.

A Romániával kötött kereskedelmi
szerződés és a többi Balkán-államok-
kal kötendő szerződések törvényho-
zási ratifikálása hasonló, régóta sür-
getett érdeke a gazdasági életnek.

Élénk érdeklődés várta a trón-
beszédnek a választójog reformjára
vonatkozó részét. A kombinációkban,
amelyekkel a trónbeszéd tartalmát előre
jövendölgették, ezt az ügyet kerülget-
ték leginkább, a legkülönbébb verziók-
kal. Nos, a trónbeszéd e tekintetben
nyílt és határozott s a demokratikus
haladásnak hivat kielégitheti. Az álta-
lános választójogról olyan törvény-

javaslat fog előterjesztetni, amely a
magyar állam nemzeti jellegének meg-
ővése mellett a demokratikus fejlődés
igényeinek megfelel. A választójog
tekintetében ugyszólván az egész
munkapárt ezen az állásponton van,
s így a igha lesz alkalmuk a kár-
öröme azoknak, akik a munkapárt
erejét azzal igyekeznek gyöngíteni,
hogy a választójog kérdése a pártban
okvetlenül bomlást fog okozni.

A polgári törvénykönyv megalko-
tása, a katolikus autonómiáról intéz-
kedő törvényjavaslat, a lelkeszi kongrua
fejlesztése, az új véderő-örvény, az új
katonai büntető-törvénykönyv, — ezek
csak kiemelkedő pontjai a kormány-
programnak, melyet a trónbeszéd
vázol. Nem az ígéretek programja
ez, hiszen a föltétel, amelyekből a fel-
adatok megvalósítása függ, rendelke-
zésére áll az országnak: a munkaképes
parlament, a dolgozni akaró, köteles-
sége tudatát érző, komoly többség,
amelyet a közvélemény bizalma is tá-
mogat.

A trónbeszédet megelőzően az el-
lenzéki pártok azt hangoztatták, hogy
magatartásukat a trónbeszéd tartal-
mától teszik függővé. Nem tudjuk,
hogy az immár ismeretes trónbeszéd
milyen elhatározásokat teremt, vajjon
a tisztességes parlamenti munkára
fogja-e őket hangolni, vagy pedig
ebből is tudnak ürügyet csíholni az
obstrukcióra, amelyre a választások
előtt, alatt és azok óta olyan erős haj-

Bartos tanár ur.

Irta: Kanizsei Ferenc.

Rományi Pál, a festő, az abbáziai tenger-
parton üldögélt, két hölgy: a felesége, meg
a feleségének barátnéja társaságában. A hölgyek
széles elbeszélő kedvükben voltak, de a festő
nem hallgatott rájuk, hanem a tenger nézte,
szivarfüstön keresztül. Akik előtte elsétáltak,
tiszteletteljesen mondták magukban, hogy a
mester alkalmasint egy új képen gondolkodik.
A mester tényleg agyműveleteket vitt véghez,
de nem a művészet körül, hanem igenis, amíg
látását az unalmas kis tengeren pihentette,
közben nagyra törő terveket kovacsolt. Pályát
akart változtatni. Számvetéseket csinált, hogy
mekkora tökéletes egy kávéház alapítá-
sához; mert hiába, az emberek csak kávéházra
költenek. Csak ezen lehet meggazdagodni. És
ő gazdag kívánt lenni. Néha egy távolabbi
pad felé pislantott, ahol egy öreges fejű ur új-
ságot olvasott. Ennek az urnak jelenléte zavarta
gondolkodásában; szeretne volna kitalálni, hogy
ki ez az ur? Hol látta? Ha kitalálja, rendben
van és okoskodhatik tovább, nyugodtan. De
hát nem tudta kitalálni. Ezért aztán boszan-
kodott, bár percenként egy-egy mosolyt festett
a saját arcára. A mosolyra azért volt szükség,
hogy a hölgyek elhiggyék, hogy figyel a beszél-
getésükre. Most Rományiné jutott a lélegzet-
hez:
— Hát igazán, Gittám, te még nem láttál
villamos-vasuti elgázolást? Mink már láttunk
ugy-e Pál, ezelőtt két, nem, három évvel. Tu-

dod, Gitta, éppen a Báthory-utcán sétáltam az
uracskámmal. Abban a moar-ruhában vol-
tam, emlékszel rá. Sarga düseszszel, florenzi
kalapban, fekete keztyűben, de a karp-rece-
met otthon felejtettem, csak az antik brosst
tűztem a nyakamhoz. A Szemere-utca sarkán-
találkoztam Vigady Vilával, — mit szólsz
hozzá, elvált az uratól! — hogy vagy édes Vil-
mám, mi ez? Te már vászonruhát viselsz?
Igazad van, hamar eljött a nyár, hol nyaraltok
az idén?

A festőt kezdte előnteni a méreg. Ideges
lett, hogy még mindig nem jut eszébe, ki le-
het az az ur, holott az arca határozottan ismer-
ős. Idegességében elvesztette azt a sokak által
irigyelt képességét, melylyel elmésen tudott oda
nem figyelni az asszonyi fecsegésre. Most kény-
telen-kelletlen hallania kellett a felesége elő-
adását, a villamos vasuti elgázolásról, amit az-
miban őnagysága bizonyára nem fog elmondani,
mert mint rándesen: a tanuk, a szereplők, a
hősök, hősnők és az ő szes jelen volt, meg tá-
vol volt hölgyek toalettiének részletezésébe
merült.

Rományiné folytatta:

— Megjegyzem, hogy Vigady Vilma elég
csinos hölgy, bár tulságosan molett. Nincs en-
nek az asszonynak senki bizalmasa, aki jó szó-
val tanácsolná neki, hogy fehér ruhát sohasem
viseljen? Csak a sötét színek illenek neki. Nos,
nem igaz?

A festő kesernyés gunynyal fordult fele-
ségéhez:

— Ne hamarkodj el a dolgot. Marika. A
mi kedves Gitta barátnőnk nem nyer hü fo-
galmat az elgázolásról, ha Vigady Vilma az-
nap toalettiének részletesebben le nem írod. Mi-
lyen szabása volt a ruhájának?

— Kérlek, ha untatlak, elmehetsz. Bor-
zasztó ember az én uram — szólt magyarázó-
lag Gittához — semmi érdeke sincs az öltöz-
ködéshez. Nézz rá. Le engedem vágni a nya-
kamat, ha az illavai fegyencek ruhájának nincs
elegánsabb szabása. És ez a nyakkendő! Iste-
nem, sirba visz ez a nyakkendő?

Csodálatos dolog történt. Rományi Pál meg-
igazította a nyakkendőjét. Sőt a mellényén is
rántott egyet; a kézelőit pedig eligazította a
kabátujjakban. Mi idézte elő ezt a csodát? Az
asszony korholása aligha. De hát akkor mi?
Rományi Pál nem tudta volna magyarázatát
adni a különös érzésnek, mely azt a vágyat
ébresztette benne, bárha ő volna most a leg-
csinosabban öltözött ur a Quarnero partjain.

— Jó, jó — mentegetődzött, vén fu va-
gyok már én, egy kis hanyagságot már meg-
engedhetek magamnak. De nem voltam mindig
ilyen. Volt idő, amikor különös gondot fordítot-
tam a ruházkodásomra.

— Igazán? — álmétkodott a felesége —
ezt még sohasem említetted!

— T. lán, mert megfelejtkeztem róla. Le-
het, hogy a nyakkendőm kopott volt, de tiszta,
lehet, hogy a ruhám foltozott volt, de nem
rongyos — és minden reggel magam vasal-
tam ki.

landóságot mutattak. A józan ész azt tanácsolná, hogy amikor a király a komoly, nagyjelentőségű feladatok ilyen sorozatát jelöli meg, amikor az évtizedek óta sürgetett gazdasági, belügyi, igazságügyi, kultusz- és katonai reformok megvalósítására nyílik alkalom: akkor ők ne álljanak oktalanul és eszeveszetten útjába ennek a nagy, korszakos jelentőségű, tovább nem halasztható munkának. Magukra veszik a felelősséget, amelylyel az ország haladását gátló, pusztán gyűlöletre, sértett hiúságra és a letörés fájdalomára visszavezethető obstrukció jár? Mi még bizunk abban, hogy nem fogják tenni. Az ellenzékre e helyett sokkal szebb, rokonszenvesebb feladat hárul, ők tartsák számon, ők sürgessék, ellenőrizték, vajjon ezek a tennivalók, ezek a programpontok idejére és a kellő módon be fognak-e váltani, vagy sem.

Másutt így képzelnék az ellenzék hivatását; hogy Justh Gyulát sikerült-e Ofelségének más elhatározásra bírni a trónbeszéddel, nem tudjuk.

A román nemzetiségi párt értekezlete. Budapestről jelentik: A román nemzetiségi párt ma folytatta tegnap megkezdett tanácskozásait, melyen Aradról: Pop C. István, Onku Miklós dr., Meisieu Jusztin dr., Suciú János dr., Jancu Cornél dr., Velies Romulusz dr., Grozda Aurél, Goga Oktavián és Damján Vazul vettek részt. A végrehajtó bizottság tudomásul vette az intéző bizottságnak a választások lefolyására vonatkozó jelentését és egyhangú lelkesedéssel vett tudomásul a választási albizottság munkájáról szóló referátumot. Kimondotta a párt-értekezlet, hogy a régebbi nemzeti konferenciák határozatait feltétlenül végrehajtandók, mert ezek vannak egyedül hivatva a román nép politikai és társadalmi életének irányítására. Felhívja végül a párt a képviselőket, hogy a parlamenti nemzetiségi klubot támogassák, mert ez a nemzetiségi aspirációk legbiztosabb támasza és ez segít kivívni az általános és titkos választói jogot.

— Hagyjuk ezeket a bohém-élményeket, még valaki meghalja! — tiltakozott Rományiné.

— De ezek roppant fontosak és érdekes, hogy most jutnak eszembe. És nem is bohém dolgok; diákkori élmények, mert diákkoromban voltam előkelő, már amennyire egy szegény kis diák az ő fontos ruhájában előkelő lehet. Igen, akkori előkelőségemnek köszönöm, hogy később, sokkal később persze elnyerhettem a Grand Prix-t „Léda” című festményemmel...

— Nem értem...

— Én már igen. Mert ha nem vasaltam volna ki mindennap a nadrágomat, diákkoromban, nem becsült volna a francia tanárom és nem igyekeztem volna a kedvéért kitűnően tanulni. Mert én jó diák voltam, én ügyvéd is lehettem volna, mérnök is. Mindig egyesem volt minden tantárgyból, még a franciából is; és ha nem tanultam volna meg franciául, eszembe sem jut idővel kimenni Párisba és nem nyerhettem volna el a Grand Prix-t... Pedig a franciából nehéz volt ám egyet kapni, sokkal nehezebb, mint a fizikából, vagy az algebrából. Roppant szigorú és még inkább pedáns ember volt... igen, no most már kitaláltam... az az ur, aki ott a fa alatt újságot olvas; igen, az az, a francia tanárom, a szegvári reáliskolában, ő volt az osztályfőnök a nyolcadikban... hogy is hitták? no... Bartos! Persze, hogy ő az. Már régen töröm a fejemet, ki lehet az az ur ott a padon? Semmi kétség. Bar-

Aradmegyei tanítók kitüntetése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25.

A Kőlcsey-egyesület az idén is az aradi tanítók által alapított Trefordíjat 300 koronára egészítették, hogy három érdemes tanítót iskolai munkájáért megjutalmazzon. Az iskolákat Láng Mihály tanítóképző-igazgató és Szöllősi István tanítóképző tanár vizsgálták meg. A három tanítónak a Kőlcsey-egyesület választmánya ma delután a következő jelentés alapján ítélte oda a 100-100 koronát.

A Kőlcsey-egyesület megbízásából a Trefordíjért pályázott tanítók közül megvizsgáltuk Csóky Gusztáv pankotai, Németh János butyinyi és Munteán Gyula magyarádi tanítók iskolai eredményét.

A pankotai cigányiskolában.

Mint az előbbi években most is, a népiskolai új tanterv szempontjai szerint igyekeztünk megállapítani a tanítók munkásságának értékét. Jóleső örömmel jelentjük, hogy Csóky Gusztáv a pankotai cigányiskolában a tanterv kívánalmának ideális eredményével felelt meg. Ugy megszerette magát a félszáz különböző nemű és korú tanulóval, akiknek hagyományos természetük nemcsak az iskolához kötöttségbe, hanem a helyhez kötöttségbe is nehezen törődik be, hogy a cigánygyerekek a nap legnagyobb részét az iskolában töltötték el. A gyermekek, akik szeptemberben csak cigányul és románul beszéltek, májusban a szeretettel végzett modern nyelvtanítás eredményeként egészen értelmesen beszéltek minden tudásukba vágó dologról. Megállapítottuk ebből az eredményből, hogy Csóky Gusztáv az újság ingeretől iskolába vonzott cigánygyermekeket lelke sugárzó szeretetével a modern szempontok szerint végzett rajzban és kézügyességi gyakorlatokban különösen kifejező gyermekie tevékenység felébresztésével és gyakorlásával úgy lekötötte, hogy tudásuk az átlagos első osztályú mértékét jóval felülmúlja. Ami a tudásnál is fontosabb, a tudásra és az együttfejlődésre való vágyat is sikerült ezekben a kuszadós lelkekben felébreszteni. Az a meggyőződésünk, hogyha Csóky-nak a nyugodt munkálkodáshoz szükséges körülményeket az illetékes tényezők biztosítani fogják, a pankotai cigányiskola példa lesz arra, hogy a kóbor fajta értékes képességei a társadalmi munka számára jól kiművelhetők. Noha a pankotai cigányiskola első évében nem volt még többosztályú népiskola, tanítójának ehhez a kitűnő eredményhez annyi sajátos nehézség le-

küzdésével lehetett csak eljutni, hogy munkája a nehézségek szempontjából bármely osztályú iskolában munkálkodó tanító mellett sorozható. Lekezesedéssel, buzgalomával és találatkony gyakorlati tudásával edig annyira kívánik, hogy a Kőlcsey-egyesület első 100 koronás díját nemcsak elismerésül, hanem példa jelölül is Csóky Gusztávnak javasoljuk.

Iskola felszerelés nélkül.

A második 100 koronát ítéletünk szerint Németh János nagybutyinyi igazgató tanító érdemli meg, aki a III-VI. osztályokat tanítja együttesen igen szép eredménnyel. Tanítványai majdnem mind román anyanyelvűek. A tanulók minden tárgyból kielégítő szabadsággal fejezték ki tudásukat magyar nyelven. Ha a tanító a hagyományos nyelvtani iragyakorlatok helyett a esőndes foglalkozásul is alkalmas fogalmazási gyakorlatokat sürűbben fogja felhasználni, a tanulók kifejező képessége még nagyobb lesz. A tanulók tudásában különösen a számtani eredmény válik ki biztosságával, értelmességével és gyakorlatiasságával. Az iskola értékének megállapításában különösen jól esik kiemelni, hogy a tanulók és a tanító közti szeretetnek és a tiszteltnek az a keveréke a káposcs, mely a tanulóban az önkéntes munkakedvet élesíti. A tanító ébresztő hatással van a gyermekek gondolkodására. Kár, hogy a közügyesítő gyakorlatokkal a rajzzal és természettudományi kísérletekkel nem oly mértékben gyakorolja ezt az ébresztő hatást mint tartalmas, ügyes szavaival. Igaz, hogy a természettudományokhoz semmi felszerelés sincs az iskolának. Kétségtelen, hogy legalább némi állandó felszerelés ráviszi a fogékony gondolkodó tanítót, hogy maga és tanítványai csinálta egyszerű eszközökkel mentől több oly kísérletet vegyessen, mely a nép mindennapi életében szükséges természettudományos látást erősítse. Persze e nek haszna attól függ mennyire sikerült a tanítónak iskolája V-VI. osztályát benépesítenie. Sajnos, Nagybutyinyiban is azt az országos bajt tapasztaltuk, hogy a gyakorlati ismereteket nyújtó felső két osztályban kevés a tanuló.

Kevés a magyarádi állami iskolában is, hol Munteán Gyula egy nagy teremben 6 osztályba osztva tanít 70 román gyereket. Ritka szorgalommal és buzgalommal igyekszik a fiatal tanító a tanterv kívánalmait megvalósítani. Folyékonyan beszélnek a tanulók minden tanítási anyagáról. Látszik e beszéden, hogy a tanító gondosan tanított és rendkívüli buzgalommal ismételte a megtanultakat. Ez a kissé merev nagy buzgalom az oka, hogy kevésbé használja fel a tanulók öntevékenységet és így a tanulók ismeretei könyvszerűen elvontak. A

tos, a francia tanár. Husz éve már, hogy nem láttam. Mennyire megöregedett!

Rományi Pál fölállt és mélyen megemelve kalapját, nagyot köszönt. Az örege arcu ur udvariasan, de hidegen fogadta az üdvözlést és tovább olvasta újságját.

— Nem ismert meg — mondta némi fájdalommal a festő. — Megvárom, amíg leteszi az újságot és akkor bemutatkozom neki. Nem hinném, hogy szokatlannak találná, ha egy volt tanítványa felujtani óhajtja a régen megszakadt összeköttetést. És én voltam a legkedvesebb tanítványa. Mindig azt mondta, hogy én vagyok az egyetlen európeai diákok közt.

A festő felesége kacagott:

— Európeai? Te?

— Igen. Európeai. Én. Mert tudnod kell azaz, bocsánat — fordult Gittához, a felesége barátjához — ne haragudjak asszonyom, hogy diákkori élményeimmel hozakodom elő...

— Ugyan kérem! Érdeklődéssel hallgatom. — És ha talán dicsekszem. De hiszen, az ifjúságra való emlékezés többnyire párhuzamos a dicsekvéssel.

— Aforizmat mondasz, Pál? Mi bajod?

— Igen, igen! Előkelő voltam és korrekt, mint egy vikomt, mint egy párisi gavallér...

— Ne mondd!

— De mondom. És mindezt Bartos tanár urnak köszönhetem. Arról volt híres, hogy pazar bőkezűséggel osztotta a szekundákat. Az eminességért való törekvésben versenytársam, hogy is hitták? Igen, a Braun...

— Nos, azt gondoltam, hogy Braunnak hívták.

— Kiváló talentum és méltó versenytárs volt! Nos még ez a kitűnő Braun is, minden francia órán kapott egy-két szekundát. Természetes, hogy azért a bizonyítványában jeles volt; de képzelhető, hogy egy óráközben mennyi szekundát kaptak a többiek: Tápai, Szlapák, Kékity.

— Kékity? Elsőrendű név.

— Igen, Kékity. Egy topoiyai rác fiú. És Bartos ragaszkodott ahhoz, hogy világfit faragjon belőle. Ez legalább hatezer szekundát kapott Bartostól az évek folyamán. Ha a szekundákat takarékbá raktak volna, most nyugodtan eldegelhetne a kamatokból. Nos, de még ez a Kékity sem bukott meg. Bartosnál ugyanis nem lehetett megbukni, a legnagyobb erőfeszítés mellett sem. Pedig gondolható, hogy diák-társaim közül számosan fejtettek ki ebbeli igyekezetet; Kékity, Ecsedy Stich, Tomasics, meg a Manó tudja, még hányan. Verejtékeztek, nyögtek a szekundák súlya alatt és akárhogyan erőlködtek, mégis csak ragadt rájuk valami: franciából nem lehetett megbukni. Ez a Bartos tanár ahhoz az orvoshoz hasonlított, aki nem engedi a beteget szép kényelmesen meghalni; hanem addig kinezza válogatott operációkkal, amíg felgyógyul. No hát, ismétlem, rengeteg szekundát osztogatott a noteszében; óránként vagy ötvenet. Ha valaki nem tudta a leckét: egy szekunda. Ha valaki nem figyelt, megint szekunda, azon a címen, hogy: „Az

gyakorlati élettel való kapcsolatot a tanítónak a helyi körülmények gondosabb meglátásából kell megősiálni. A természettudományok terjedelmesebb és kísérleti alapon való tanítása és a nyelvtani holt mondatok szerkesztése helyett a gyermekek élményeire támaszkodó fogalmazás fogják a magyarai tanítót közelebb vinni a népoktatási tanterv utasítását átlenő szellemhez. A rajz és kézügyesítő oktatás eredményei arról győzték meg, hogy a szellem megvalósításához van a tanítónak képessége. Abban a bizalomban, hogy e pályája elején járó szorgalmas magyarai tanító gondoskodni fog elméleti továbbképzéséhez szükséges tanítói folyóiratokról és könyvekről és a természettudományos közvetlen szemlélet által gyakorlati tanítói tanítványai számára az iskolai tudást, a kölesgyűjtésnek azt javasoljuk, jutalmazza meg Muntean Gyulát a harmadik 100 koronával.

A romániai tulipán.

Bojkott a magyar iparcikkek ellen.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25.

A magyarországi képviselő választások eredménye, amelyeken a nemzetiségi párt tudvalevően erősen megerősített számmal jutott a parlamentbe, furcsa ötletet vetett felszínre Romániában. A veszteség megtorlásul tulipánmozgalmat rendeznek, amely azonban remélhetően nem lesz annyira komoly se, mint a minő eredménytelen annak idején a magyar tulipánláz volt.

Egy bukaresti lap, a Seara bojkottot hirdet a magyar iparcikkek ellen. Statisztikát közöl arról, hogy Romániának Ausztria Magyarországból mennyi a behozatala, miután külön kimutatva nincsen, hogy mennyi esik Ausztriára s mennyi Magyarországra.

A behozatal kitett: fémrukkban, nemes ércben, szövőipari cikkekben, gépekben, ruhamezőkben és egyebekben 95 millió lei t, a mely Románia összes behozatalának 22.94 százalékát teszi ki. Ezzel szemben Románia exportja Ausztriába és Magyarországra 26 millió lei volt, vagyis 6.85 százaléka az összes román kivitelnek.

Ezen adatok fölsorolása után az említett cikk felsorolja a sérelmeket, amelyek a Ma-

gyarországban lakó románok szenvednek, s kiadja a jelszót: *Bojkott a magyar árukra.*

Alig hisszük, hogy Romániában komolyan vennék ezt a vad gondolatot. A politikai okból szervezett ipari bojkottoknak sohasincs igazi eredménye. Mit szólnak volna Romániában, ha a memorandum viharai idején Magyarország a romániai bus behozatala ellen tiltakozott volna?

S könnyen megeshetnék, ha a bojkottnak igazán eredménye lehetne, hogy az, a mivel a magyarországi románoknak akarnak kedveskedni, ép ezeknek is ártana. A magyar ipar telepeken igen sok román nemzetiségi munkás van; a magyar gyárak forgalmának közveve igen sok román kereskedő, kisiparos és más foglalkozásu, román ajku ember látja hasznát. Ha a magyar ipari kivitel erőszakos csökkentése folytán ezek keresetükben megrövidülnek s egy részük talán kenyér nélkül maradna, — nagyon hálásak lennének-e ezért Romániának, a romániai tulipánnak?

Francia örökség Magyarországon.

A százéves egyke.

A kivándorlás édes testvére, a másik nemzetülő nyavalya: az egyke jubilál. Elérte a száz évet és — mintha csak napjainkban keletkezett volna — vigan és föltartóztathatatlanul terjed tovább.

Keletkezésének idejét és körülményeit vizsgálva, meglepő felfedezésekre jutunk. Megállapíthatjuk mindenekelőtt, hogy ez a nemzetpusztító kór egyenesen a *grande nation*tól, a franciáktól jött hozzánk és pedig elég nevezetes és romantikus körülmények között: *Napoleonnal*.

Mint Buday Rezső dr. egyetemi magántanárnak a minapában megjelent figyelemre méltó tanulmányában olvassuk, az egykerendszer meghonosodása a Dunántulon szoros kapcsolatban van az 1808-iki nemesi fölkeléssel, insurrekcióval; elterjedésében mindenesetre ez volt az első lépés. De tekintsünk csak vissza a száz év előtt történetekre:

„Napoleon 1805-ben elfoglalta Bécsset és

ettől kezdve csapatai folytonosan látogatták a szomszédos magyarországi vármegyéket: sőt később Magyarország lett a háború színtere. Közel Komáromig az egész terület francia kézre jutott. Ezen ütközetek a franciák helyenkénti megtelepedésével jártak. A csapatok nyomán igen sok francia maradozott el és családot alapított a magyar földön. Győr vidékén még ma is több család van, a melyek a „francia” előnevet viselik. Az ilyen módon megtelepedett francia katonák természetesen a hazai jó vagy rossz szokásaikat nem hagyták el s így az egykerendszerről sem mondtak le; ennek nyomán aztán a szomszédos magyarság körében hamarosan elterjedt az egyke.

Ha a följegyzéseknek hitelt lehet adni, — ami kétségtelen — akkor éppen száz évet ért meg Magyarországon az az átkos népszokás, meghódítván a maga számára nemcsak azt a néposztályt, amely a szegénységével igazán és méltán rá volna utalva, a napszámos földműveseket, de magát a módosabbat, a középbirtokost, aki csak a birtokát egészben való megtartási félelem hajt az egyke undok ölelő karjaiba.

Száz év igen nagy idő. És természetes, hogy e nagy idő alatt sokféle részében az országnak elterjedt. Így mindenekelőtt a Dunántulon, amely fészke e rendszernek s aztán az ország geográfiai elosztásu részeiben. „Mint kutatók állítják, Erdély, Pestmegye és a Délvidék sem ment tőle, legnagyobb arányu azonban a Duna jobb partján. Baranya, Tolna, Somogy, Veszprém, Zala, Fehér, Hont, Nógrád, Pozsony és Vas megyében ugyszólván közismert, a Dráva mentén pedig csaknem általános. Fenyves Elek 1850-ben Torontál vármegyében 150 franciáról számolt be. E vidéken, a Bánságban valóságos francia telepek voltak és természetes, hogy a Délvidék (Torontál, Temes és Bácska) mindmennyi fészke ennek a rendszernek.”

Kétségtelenül meg lehet állapítani azonban, hogy az egygyermekrendszert Napoleon hadai hozták be Magyarországra, aminek éppen száz és egynéhány éve. Ebből a körülményből aztán igen könnyű azt következtetnünk, hogy a magyar paraszt utánzási hajlama révén terjedt el, ha ismerjük őt eme rossz oldaláról. v. j. dr.

udvarias párisi nem sérti meg tanárát azzal, hogy ásit magyarázata közben. Tápai egyszer nem kötött nyakkendőt, mert Petőfi sem viselt. Tíz szekundát kapott azzal az indokolással, hogy az elegáns párisi gavallér nem jár nyakkendő nélkül, amikor már a kutyák is kravátlit hordanak. Félreacsusztott valakinek a nyakkendője? Tizenöt szekunda. És a ruha lehetett foltos: de rongyos, soha A föllentésért is szekunda-tömeg járt: „Udvarias férfiu nem sérti meg embertársát azzal a föltevessel, hogy hazugságait elhiszi.” És különben is: „Uri ember sohasem hazudik.” De nem akarok sokat fecsegni, csak azt mondom, hogy amikor az ötödikben Bartos vette át az öreg Szereday helyett a francia nyelvtan oktatását és ettől az egész osztály ugyancsak megrökönyödött én önzéletesen kijelenttem, hogy ez az ember nem fog nekem egyetlen egy szekundát sem adni. Nos, az érettségig maradtunk együtt, négy éven át volt a tanárom, de egy fia-szekundát sem kaptam tőle. Büszkén mondhatom, én vagyok az egyetlen tanítványa, akit nem tudott semmi olyan mulasztáson sem rajtacsipni, amiért egy árva szekundát is beírhatott volna a nevem után a noteszébe. Az érettségig nem volt új nadrágom; de azt az egyetlen nadrágomat, a melyet négy éven át hordoztam, minden reggel kivastaltam. (Haragudott is érte szegény jó anyám: „Ugyan Pali, ne veszelődjél azzal a vasalóval!”) Nyakkendőmet mindig kifogástalanul megkötöttem és a leckémet pontosan megtanultam. Egyszer azonban hogyan, hogy nem, már nyolcadikban történt ez, nem tanul-

tem meg a leckét. Szent Isten, micsoda csapás lesz, ha beszekundázom! Három éven át becsülettel álltam fogadalmamat. Bartos nem tudott engem beszekundázni. És most vége legyen hirnevemnek? Micsoda szegény!... De mivel az előző órán már feleltem, joggal remélhettem, hogy Bartos nem szólít föl. Azt hittem elájulok, amikor Bartos kiszólitott:

— Monsieur Rományi!

Mi lesz most? Egy percig gondolkoztam és kissé tört, de elég jó franciasággal — mert franciául kellett beszélni — így válaszoltam:

— Pardon, monsieur le professeur, végtelenül sajnálom, hogy önt kellemetlen csalódásba ejtem. Én ugyanis nem tudom a leckét.

— Van valami mentsége? Fájt a feje, vagy talán beteg volt, uram?

— Ellenkezőleg. Egy kirándulásban vettem részt és mivel hölgyek társaságát vonzóan találtam, nem nagyon igyekeztem idejében hazamenni. Este tizkor feküdtem le azzal a szándékkal, hogy majd korán kelek és hajnalban tanulok. Sajnos, nem bírtam korán kelni. Bocsánatát kérem, tanár ur és szives elnézését. Uri szavamra ígérem, hogy holnapra megtanulom a leckét.

— Rendben van, uram. Nagyon örülök, hogy kitűnően mulatott kedves barátnői társaságában. Minthogy holnap nincs óráim, megteszi nekem azt a szivességet, hogy a tanári szobába fájrad és felmondja a leckét!

— Ezer örömmel — feleltem és nem kaptam szekundát.

Hát ilyen ember volt ez a Bartos. Nemcsak abban fájradott, hogy megtanítson minket kielégítő francia gagyogásra, aminek hasznát láthassuk, hanem urakat, párisi gavallérokat kívánt belőlünk nevelni. Ismétlem, hálával tartozom neki, mert csak azért tanultam meg franciául, hogy a szekundaosztó bőszen kedvén kifogjak. A tőle elsajátított francia tudásomból évek mulva is maradt annyi, hogy Párisba mehettem. Párisban tettem szert hirnèvre, neki köszönhetem a karriéremet...

Látszott a festőn, amikor ezt elbeszélte, hogy nem a sikereire a legbüszkébb, nem a hirnèvre, hanem arra, hogy Bartos tanár uról sohasem kapott szekundát. Lelkesedés ragyogott a szemében; lelkesedés és büszkeség, amikor a felesége, meg a másik asszony e őt pompázott:

— Ugy bizony, én vagyok Bartos tanítványa közt az egyetlen, akinek nem adhatott szekundát. Ezt mindig is emlegette. Érettségi után gratulált ehhez a sikeremhez. És ha fel-emlitem neki, hogy én vagyok az ő szekundátlan tanítványa, rám i mer azonnal és azt hiszem örvendeni fog.

E pillanatban Bartos tanár összehajtott az ujságját és zsebetette. A szemébe monoklit vágott: fölkel a padról és elindult. Rományiek felé vette utját és mikor a pad előtt elhaladt, megemelte a kalapját. Észre lehetett venni, hogy nem tudja, kit üdvözöl és hogy csak azért teszi ezt, mert az imént Rományi is köszönt neki.

Alig haladt el pár lépést, Rományi Pál utána ment és megszólitotta:

Politikai tüntetés Menyházán.

Karhatalom egy táncmulatságon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25.

Menyháza, az aradi előkelő társaságok kedvelt nyaraló helye beszéltet magáról. Nem fürdő levél érkezett hozzánk, mely arról adva számot, hogy a fenséges természeti szépségekben bővelkedő fürdőhelyen, milyen kellemesen és jól telnek a napok. Kellemetlen politikai háttérű ünnep rontásáról ír tudósítónk panaszos sorokat a gyönyörű helyről, melynek szépségei mintha teremtve lennének arra, hogy az embereket egymás megbecsülésére és szeretetére serkessék.

A hitélet és kultúra szolgálatában akarta a község lelkésze, Tamásdán Oktávián a híveit egyesíteni és ezért az ottani templom és iskola javára jótékonycélú táncmulatságot rendezett az egyház vezetőségével karöltve.

Az egész környék intelligenciája és köznépe igen nagy számban jelent meg a jól rendezett és ezért igen szép sikerrel biztató és közölköző szolgáló vigasságon.

Aki tudja, hogy egy-egy szegény egyházközség milyen súlyos anyagi gondokkal küzd és mit jelent az általános érdeklődést iskola ügyek iránt felkeltani és ébren tartani, számot vehet azzal az eredménnyel, melyet a menyházai görög keleti egyház népszerű lelkésze a táncvigalom látogatottsága révén elért. Elérte pedig azért, mert mindenki a béke és emberszeretet papjának ismeri őt. Bebizonyította ezt a legutóbbi képviselőválasztásoknál is. Ő és az ő tanácsára lelkésztársai teljesen távol tartották magukat a politikai mozgalmaktól és a cselekvés percében a rend és a komoly munka programjával fellépett jelöltet támogatták.

Ezt azonban igen sokan nem bocsáthatták meg neki. Elhatározták, hogy akkor kellemetlenkednek neki, mikor az legfájóbb lesz. A június 21-ikén rendezett mulatságot találta alkalmasnak néhány világosi fiatal ember, hogy ott valami módon disszonanciát teremtsen. Átmentek Menyházára azzal a szándékkal, hogy ott meghívás nélkül is megjelennek a bálén, tün-

teőleg tartózkodni fognak a táncról és ha lehet inzultálni fogják a papokat.

A mulatság kedves hangulatát eleinte nem sikerült megzavarniok. Az ott megjelent papok és a román intelligencia nem sokat törődött a tüntető fiatalokkal, azonban annál több figyelemmel kísérte őket a hatósági kiküldött, aki a fiatalok tervéről tudomást szerzett.

A báli közönség negligálást a legnagyobb boszúsággal türték a fiaskót vallott ünneprontók jó hosszú ideig. Reggel két óra tájban azonban már tettekkel akartak magukról életjel adni. *Botrányt provokáltak*, amiből lármás, szóváltás és oly rendetlenség keletkezett, hogy a hatóság képviselője *feloszlatta a bált*. Beszüntette a zenét és felszólította a jelenlevőket a távozásra. Mindenkinek engedelmességet, csak a világosi vendégek nem. Ezeket a rendelkezésre álló hatósági erővel távolította el.

A politikai háttérű affért a román intelligencia körében elitelően bírálják meg.

Jónás Jakab

a kabinetirodában.

Birák, ügyvédek haragosa.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25.

Minden hét szombatján délelőtt tizenegy és tizenkét óra között megjelenik az aradi ügyészségen egy kicsi, összetöpörödött fehérhaju emberke. A feián ütött-kopott kemény kalap van, amelynek a karimáját csak éppen a jó szerencse tartja össze, a Ferenc József-kabátja pedig olyan fényes, hogy a nap ilyenkor szégyenkezve vonul vissza a fellegek mögé és boszusan dörmög:

— Hallatlan! Ez a Jónás Jakab megint lefőzött!

A gyarló ruhájú emberke ezzel mit se törődik, olyan önérettel és biztossággal járkel az ügyészség helyiségeiben, mintha valósággal ódatartoznék és egyenesen a jegyzői irodába tart, ahol Morocza Dénes jegyzőt veszi elő:

— Jegyző ur kérem alássan még mindig semmi? Noch immer nichts?

— Dehogy nem! A legrosszabb! Hiszen jól emlékszem. Én már akkor felismertem önben a tulcsapongó művészjellemet és mondtam is mindig, de persze, csak magamban, hisz önnek, mint tanára, el nem árulhattam, hogy ez a Rományi egy nagyszerű temperamentum, ez valaki! Mikor sikereiről értesültem, kedves mester, lelkifurdalás gyötört a sok szekunda miatt, amit önnek adtam; de viszont azzal vigasztaltam magam, hogy az igazi iskola az élet: kárpótolja önt a diákkori rossz esztendőért. Így lesznek az utolsókból elsők, kedves mester és roppant örvendtem a szerencsének. Csókolom kezüket, hölgyeim, ajánlom magam uram!

Ezzel Bartos elment.

Rományi Pál hosszasan nézett utána. Aztán a hölgyekhez fordult:

— Nem ismert rám, a vén salabakter.

Rományi Pál úgy érezte, hogy Bartos megelőzte az ifjúságát. Gyűlölettel gondolt még önmagára is, amiért képes volt oly szorgalmas diák lenni.

Nem, nem érdemes tanulni — mondta magában — nem érdemes küzdeni. Semmi sem érdemes. Csakugyan leteszem a pémzlit és kávéházat nyitok. De ha Bartos botéved a kávéházamba, meghagyom a pincéremnek, hogy ne szolgálják ki.

Azzal dühösen visszaült a padra. A haját fölborzolta, nyakkendőjét összegubancolta. A kézelője megint úgy lógott ki a kabátja ujjából, mint egy szerencsének, aki először visel fehérneműt.

Morocza már ismeri az öregét és komolyan válaszol:

— Még mindig semmi, Jónás ur. A miniszter n gyon hanyag az utóbbi időben

A fehérhaju emberke elégedetlenül dörmög:

— Unerhört! Ez nem jól van így. A miniszter nem törődik semmit az én dolgommal. Majd fel fogom jelenteni!

— Csak jelentse fel Jónás ur — biztatják — mire a kis ember veszi a kalapját és haragosan összeráncolva a homlokát eltávozik. Előbb azonban még visszafordul:

— Majd megmutatom én annak az *Avarffy-nak*. Megkeserüli még azt a bódét!

Jónás Jakab bizonyára nem tanulta a Sztinyai-féle logikát, ami meg is látszik a gondolkozásmódján. De ha tanulta volna is, akkor se vehetné már hasznát. A kis öreg régóta nem tud már rendszeresen gondolkozni és egész agymunkája csak rögeszmére koncentrálódik: a pöreire. Mert perlekedési mániában szenved Jónás Jakab, aki több mint tizenhat év óta lőt-fut, szaladgál ide-oda, bíróságtól-bírósághoz, ügyésztől ügyészhez és az egyik minisztertől a másikhoz, hogy a bódéja árát valahogy megkaphassa.

Talán tizenhat évvel ezelőtt Jónás Jakab, aki akkor még épeszü volt és zsibárus, egy kis bódét csináltatott magának a Szabadságtéren egy vásár alkalmával. A bódé el is készült, Jónás adott is rá egy pár korona előleget, de nem vehette a birtokába. Az asztalos, aki a sátrat elkészítette, csödbe ment, a bódét felvették a tömegbe és Jónás bódé nélkül maradt. Elvégre ez nem olyan nagy szerencsétlenség. A régiségek értékéből mit sem von le, ha isten szabad ege alatt is árulják őt, de Jónás nem így fog a fel a dolgot és pört indított a bódé miatt *Avarffy* Ferenc ügyvéd, a tömeggondnok ellen. A pört minden fórumon elvesztette, de ebbe nem nyugodott bele. Ujra kezdte a perlekedést a leghetlenebb címeken és a leghetlenebb személyek ellen, akikhez csak életében valami köze volt. Perlekedési mániába esett. Feljelentette *Avarffyt*, akit a legkülönbözőbb büntetésekkal v. dolt, aztán amikor elutasították, a bírókra vetette magát. Bevádolta *Ohrenstein*, *Szalay* és *Babó* birákat, hogy igazságtalanul ítélték a pörében. Különösen *Ohrensteinre* haragudott, mert az járásbíró korában nyolc napi fogházra ítélte, rágalmazásért, *Avarffy* Ferenc panaszára. Természetesen mindenütt elutasították az eszelős öregét, akit a törvényszék évekkal ezelőtt gondnokság alá helyezett, de ez egy csöppet se csüggesztette el. A bírókról ismét az ügyvédekre tért át és körülbelül harminc ügyvédet jelentett fel különböző fórumoknál azért, mert mint pártfogó ügyvédek hanyagul jártak el a pereiben. Az ügyvédek utóbb már röviden bántak el vele és Jónás a multkoriban szomorúan állított be az ügyészségre:

— Feljelentem a *dr. Rác* ügyvéd urat, kezdte.

— Ugyan Jónás ur, hát már a fiatal ügyvédekkel is baja van? Érdezte tőle Morocza.

— Hogyne volna, — zsörtölődött az öreg amikor súlyosan megsértett.

— Ugyan mivel sértette meg?

— Mivel? Hát avval, hogy azt mondta nagyon sok a dolga, menjek a fenébe. Ilyet mondani nekem!

De a helybeli igazságszolgáltatással nem elégedett meg. Valahányszor a főügyész Aradra jön, mindig jelentkezik nála és kiönti a keserveit. Azonkívül minden új igazságügyminiszter elé felmegy audienciára úgy, hogy *Polónyi* le is irt felvilágosításért az aradi ügyészséghez. És bár kudarc kudarc után éri, csöppet sincs

— Nemde Bartos tanár urhoz van szerencsém?

— Igen, uram. Bartos vagyok.

— Tanár ur persze nem emlékezik reám?

— Nem tudom, uram. Az arca ismerős.

— Rományi Pál vagyok. A festő.

— Igen? Sokszor láttam az arcképét. Örvendek mester, hogy üdvözölhetem.

— Tanár ur a hiúságomat sebzí meg, ha abban a minőségemben szólít, amelyre nem vagyok a legbüszkébb. Van egy másik, egy igazán kivételes minőségem, amelyre sokat adok, ami a büszkeségem. Miért nem szólít tanítványának?

— Ah! Hogyan, kedves mester, ön a tanítványom volt? Zavarba hoz.

— Nem emlékezik reám uram?

— Dehogy is nem emlékszem. Kiténően emlékszem. De azzal hez zavarba, hogy bizonyára sok kellemetlenséget okoztam önnek diákkorában.

— Ellenkezőleg, tanár ur. Képzelve csak: azóta megnősültem. Ha megengedi...

Rományi Pál bemutatta Bartost a hölgyeknek. Ezt főleg azért is cselekedte, hogy előtök kérdezhesse meg Bartostól, hogy nemde, olyan kitűnő tanítványa mint ő, kivüle egyetlen egy sem volt, sem előtte, sem utána?

— Igazán nem remélt szerencse — udvariaskodott Bartos — és boldog vagyok asszonyom, hogy az ön férjeről mint volt tanára is hízegőleg nyilatkozhatom. Bizony sok szekundát adtam neki, sokszor beirtam az osztálykönyvbe...

— No, no, tanár ur, nem voltam én olyan rossz diák...

elkeseredve és minden szombaton garmada-számra hozza a feljelentéseket.

Ma délelőtt, szombat lévén, ismét betoptant az öreg az ügyészre. Ezuttal azonban nem volt haragos, sőt ellenkezőleg, meglepődött mosoly ült az arcára a mikor megtudta, hogy a miniszter még mindig nem intézkedett.

— Hehehe — hát nem csinált semmit? No nem baj, nem baj, majd elintézzük a dolgot, — mondotta — és elégtelen dörzsölte a kezét.

— Mit akar csinálni Jónás ur? kérdezte tőle Pogonyi ügyész.

— Hogy mit akarok csinálni? Hehehe... Majd adok én neki... majd adok én neki... ismételte és ravaszul mosolygott. Hátha nem szól senkinek, fordult az ügyészhez, akkor megmondom. De senkinek se szóljon, auf Ehrenwort!

— Dehogyan szólok, egy árva szót se szólok. Jónás titokzatosan hajolt Pogonyihoz:

— No jó, hát megmondom. Hát tudja hová megyek? Felmegyek a kabinetrodába. A királyhoz. Majd adok én annak a miniszternek!

A letartóztatott kereskedő.

A Teszling-ügy újabb fejleményei.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25

Megemlékeztünk arról a nem éppen reális módjáról az üzletvezetésnek, mely Teszling Ferec ujszentannai kereskedőt a büntető törvényszékkel hozta konfliktusba. Teszling, aki százotven ezer korona passzívával ment csődbe, a hitelezőivel kiegyezett, de nem fizetett, sőt az árakat, mely nem is volt az övé, potomon áron adott. A csendőrség előzetes letartóztatásba helyezte.

A vizsgálat megindult az ügyben és időközben a feljelentések szaporodtak. Most már nemcsak család bukás, hanem sikkesztás miatt is megindította az aradi rendőrség Teszling ellen a nyomozást. Több aradi nagykereskedőtől ugyanis bizományba kapott árut és azokat eladta, a pénzt azonban megtartotta. Mikor hitelezői felszólítottak, hogy fizessen, akkor egy fiútanu vallomása szerint így szólt:

— Itt van a pénz a zsebemben, de arra várhatnak az urak, míg ebből akár egy fillért is kapnak.

A csendőrség Ujszentannán folytatta a nyomozást, de eddig oly pozitív adatokat nem tudott szerezni, melyek alapján a vizsgálóbíró a vizsgálati fogság elrendelését szükségesnek látná. Ma délelőtt a csendőrség szabadlábra helyezte Teszlinget. A hitelezők értesültek erről és látva, hogy a büntető perrendtartásban nem találnak elég segítséget ahhoz, hogy érdekeiket megvédjék, Vajda Mihály dr. — egyik fővárosi hitelező ügyvédje — a csődbírósnál kérte Teszling letartóztatását.

Kérvényében elmendotia, hogy a csődben lévő kereskedő a csődválasztmány tudta és beleegyezése nélkül a múlt héten is többször eltávozott állandó lakhelyéről és tanuk igazolása szerint Temesvárott, Radnán és más községekben is látták.

A választmány ma délután tartott ülésében foglalkozott a kérvénnyel és meghozta végzését. E szerint a csődbíró elrendeli Teszling letartóztatását és a rendelet végrehajtásával az ujszentannai csendőrséget bizza meg.

A büntető feljelentések alapján megindult nyomozás ettől függetlenül tovább folyik és nincs kizárva, hogy néhány nap múlva már a törvényszéknek is elég adata lesz ahhoz, hogy a hitelezőit érzékenyen megkárosító kereskedőt vizsgálati fogságba helyezze.

A vizsgálat anyaga felöleli ezt a manipulációt is, melyet Teszling abban az időben követett el, mikor még társaságban volt tulajdonos és így azokra is kiterjed, akik a társas viszonytól kifolyólag Teszlinggel egyetemleges felelősséggel tartoznak a hitelezőkkel szemben.

A király nyilatkozata Tisza Istvánról.

„Hálával tartozom neki is“

— Alkalmi tudósítónktól. —

Arad, június 25.

Piros arcu gyermekek, tömött sorfalak, viharos éljenzugás, trikolor, drapéria, babérlevél árbócok fogadták a királyt, aki három napra székesé tette a magyar fővárost. Akik azelőtt látták az uralkodót és akik ezuttal látták, nem győztek csodálkozni rajta, mily derűs a felség arca, milyen jóságos szelidséggel mosolyognak kék szemei, mily boldogan s talán némi büszkeséggel köszönte a szívek feléje áramló hódolását.

Igen, a magyar király nagyon boldog volt. Nyolcvan esztendősnak kellett lennie, hogy eljusson az uralkodó egyetlen, igazi örömeig: a béke és nyugalom, a kulturmunka és az ezzel járó európai tekintély küszöbéig. Udvari emberek mondják, hogy a király egészen leplezetlenül engedte át magát az öröm érzéseinek, amikor Khuen-Héderváry vállalkozásának sikerét és a parlamenti zendülők vereségét vitték hírül neki. Mint teljesen beavatott forrásból értesülök, először Paar gróf szárnysegéd és Burián báró pénzügyminiszter előtt nyilatkozott. Az uralkodó ekkor tudvalevőleg Szerajevóban volt.

— Igazán nagy örömet szerzett nekem a magyar kormány. Igaza volt Khuen-nek és Tiszának, hogy a magyar nemzet nem fordult el a dualizmustól, amelyen a monarchia ereje és biztonsága épül.

— Felség! — mondta Burián — én elejétől fogva meg voltam győződve róla, hogy a józan magyar nép előbb utóbb kiheveri azt a mámort, amelybe a koalíciós izgatás sodorta.

Paar gróf — mint ahogy ez egy komoly katonához illik — szigorúan hallgatott, a király pedig jó kedvvel folytatta:

— Csakhogy megértem ezt a szép győzelmet. Végre nyugodtan pihenhetek annyi zaklatott esztendő után. Ah, nagyon jól fog esni.

*Budapesten a csütörtöki audiencián ismételt gratulált a felsége Héderváry grófnak, aki mosolyogva háritotta el magáról az érdemet és főleg Tisza Istvánt, mint a győzelem főosztályosát, említette meg.

— Igen, tudom, Tisza gróf gyönyörű munkát végzett. Fáradhatatlanul agitált és harcolt, mint egy igazi katona... Hálával tartozom érte neki is, önnek is kedves Khuen.

Az udvarnál azt beszélik, hogy a felség ur jókedve egészen kis, — mondjuk: házi dolgokban is észrevehető. Hozzájárul ehhez az osztrák helyzet is, amelynek viharai mulóban vannak. És különös örömmel tölti el az uralkodót az anektált tartományokban tapasztalt rend és hódolat.

AZ ARADI KÖZLÖNY TELEFONSZÁMAI:

Szerkesztőség — — — — — 357

Kiadóhivatal és hirdetési osztály — 151

ALAKULÁS ELŐTT.

Az utolsó pótválasztás.

Távirati tudósítás.

Arad, június 25

A trónbeszédén átesve, a képviselőház a jövő héten megejteti a választásokat. A főrendiház, a melynek elnökeit tudvalevően a király nevezi ki, már átesett ezen és Csáky Albin gróf meg is tartotta székfoglalóját.

Ma különben megtartották az utolsó pótválasztást, Szarvason, a hol szintén a munkapárt győzött.

A főrendiház ülése.

A főrendiház ma délután Harkányi Frigyes báró korelnök elnöklésével tartotta első ülését.

Mindenekelőtt felolvasták a trónbeszéd szövegét, majd a király kéziratát, amelyben Csáky Albin grófot a főrendiház elnökévé, Kemény Kálmán bárót és Széchenyi Sándor grófot pedig a főrendiház alelnökeivé nevezi ki.

Csáky Albin gróf a főrendek zajos éljenzése közben foglalta el elnöki székét és a következőket mondotta:

— Őfelsége legkegyelmesebb elhatározása folytán most harmadik ízben foglalom el ezt a díszes elnöki széket, megfogytam testi és szellemi erővel, ami az életkornak természetes következménye, de változatlan meggyőződéssel, változatlan világfelfogással és változatlan szándékkal. Változatlan az a meggyőződésem is, hogy a nagyméltóságú Ház az alkotmányos törvényhozás keretében fontos hivatásának úgy mint ezideig mindenkor megfelelt, ezután is meg fog felelni és hazafias lelkesedéssel teljesíteni azt, amit a törvényhozás hazafias kötelessége rá ró, akkor is, ha elhamarkodottságnak kell utját állni, akkor is, ha a politikai szenvedélyekkel szembe állni a politikai józanságnak a béke biztosítása érdekében. Változatlan továbbá az a felfogásom is, hogy a nagyméltóságú Ház a tanácskozás nagy értékű szabadságát a tanácskozás elveire fontos rendelkezésekkel összeegyezteti, hogy mindnyájan tiszteletben tartjuk az önalkotta törvényt: a házszabályt. Változatlanul eltökélt szándékom, hogy a nagyméltóságú Ház alkotmányadta tekintélyét és méltóságát minden körülmények között teljes épségében fenntartom. Minderre azonban a főrendek kegyes jóindulatára és támogatására van szükségem. Politikai hitvallást nem teszek azért, mert negyven éve a nagy nyilvánosság előtt működöm és azt hiszem következetesen vallott politikai elveimet mindenki ismeri, másrészt azért, mert semmiféle politikai hitvallás nem fér össze az elnöki székekkel. A főrendiház a király és a haza érdekeit sohase tévesztette szemel elől, a király iránti hűséget mindig meg tudta egyeztetni a haza iránti hűséggel. Biztosan remélem, hogy üdvös és eredményes munkálkodásra indulunk, s egy szívvel-lélekkel kérhetjük a mindenhatót, küldje áldását nemzetünkre és királyunkra.

Az új elnököt Firczak Gyula püspök üdvözölte.

Az elnök ezután megemlékezett a főrendiház halottairól. Zichy Ödön grófról és Chernel Gyuláról.

Megválasztották az igazoló bizottság tizenöt tagját, a bíróság és bizottságok tagjait továbbá a jegyzőket.

Végül Széchenyi Béla gróf koronaőr Edvárd angol király haláláról emlékezett meg kegyeletos szavakkal.

A képviselőház elnökválasztása.

A képviselőház elnökségét a Ház esütörtöki ülésén fogja megválasztani. Akkor fogják megválasztani az új háznapot is. A háznapra *Beöthy Pál* nevét hozták kombinációba, a kinek ezt föl is ajánlották, de ő kijelentette, hogy sokoldalú elfoglaltsága miatt a háznapot tisztelet nem vállalhatja.

A szarvasi pótválasztás.

Szarvason, amint onnét táviratozzák, *Zsilinszky Mihály* nyugalmazott államtitkár munkapárti és *Haviár Dániel*, a Justh-párt al-elnöke között ma volt a pótválasztás. A tanyákról már tegnap este vonult fel mind a két párt imponáló menetben. *Zsilinszky Mihály* pártját a tanyákon *Achim L. András* orsz. képviselő szervezte. A gazdapárt *Achim* agitációja folytán kimondotta, hogy *Zsilinszky*hez csatlakozik. *Zsilinszky* támogatására Szarvasra jöttek *Haydin Imre*, *Halmai Elemér*, *Papp József*, *Giczey Sámuel Ödön*, *Erkely Károly* és *Demkó Kálmán* orsz. képviselők. A választás nagy izgalommal folyt le és este nyolc órakor végződött. *Zsilinszky Mihály* nemzeti munkapártit 282 szótöbbséggel megválasztották.

A vérhaj sikeres gyógyítása.**A bécsi orvostársaság Ehrlich találmányáról.**

Távirati tudósítás.

Arad, június 25.

A berlini orvostársaság után most a legkiválóbb bécsi orvosok elé került *Ehrlich* frankfurti tanár világmegváltó felfedezése. Mint Bécsből jelentik, a bécsi orvostársaság tegnap délutáni ülésén foglalkozott *Ehrlich* arzénpreparátumával és beszámolt azoknak a kísérleteknek az eredményeiről, melyeket a bécsi kórházakban már hetek óta végeztek. A kísérletek teljes eredménnyel jártak: *Ehrlich* gyógyszere csodálatosan rövid idő alatt meggyógyította a vérhajos betegeket és feltétlen javulást hozott ott is, a hol a legsúlyosabb esetekben kísérleteztek vele.

A bécsi orvostársaság tegnapi ülésén először *Pick* dr. magántanár számolt be az *Ehrlich*-féle szerrel tett tapasztalatairól. *Pick* dr. a bécsi Rudolf-kórház bujakóros osztályában kezelt egy idősebb asszonyt, akinél a vérhaj súlyos esetét konstataálta. Beoltotta az *Ehrlich* féle diodix-diamido arzenobenzol-lal és három nappal a befecskendezés után az asszony kiütései feltűnően elhalványodtak, a további öt nappal pedig teljesen eltűntek. Ezenkívül harminc esetben kísérleteztek.

A bécsi katonai kórház egyik vezetője, *Dörr* dr. magántanár számolt be ezután tapasztalatairól. Többféle megbetegedést kezelt az *Ehrlich*-féle szerrel és mindenütt bámulatosan rövid idő alatt kedvező eredményt ért el. A bőrkiütések gyorsan elmúltak és a betegek súlyban növekedtek. Két súlyos esetben, már egy-egy befecskendezés is kedvező hatást ért el.

— Oly nagyszerű hatását tapasztaltam az *Ehrlich* féle preparatumnak — ugymond *Dörr* tanár — amilyen eddig még semmiféle szer után nem mutatkozott. Igen érdekesek a gyógymód eredményei a szifilisz okozta idegbajoknál. Egy agybeteg katona, aki elvesztette írásképeségét, egy befecskendezés után írni tudott.

Az országgyűlés megnyitása.

A parlament a király előtt. — A trónbeszéd.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25.

A formásokon tülemelkedő, érdekes részletekkel nyílt meg ma az új országgyűlés. Maga a trónbeszéd is élénk feltűnést keltett politikai körökben a gazdag program révén, amelyet magában foglal. A trónbeszéd aktusának külsőségei is imponálóak voltak. Ennyien talán sohase voltak még a trónbeszéd meghallgatásán. Ragyogó díszmagyarok, katonatiszti uniformisok, püspökruhák emelték a képnek eleven, káprázatos hatását.

A trónbeszédet kihirdették az országgyűlés mindkét házában. A képviselőházban az öreg Madarász helyett *Neuszedler Károly* vette át a koronai széket. A Justh-párt néhány közbeszólással kísért a trónbeszédet, szintén óhajtván mindjárt vallani a választójog — az általános és titkos mellett.

A főrendiházban *Csáky Albin* gróf, az új elnök mondott programot. Szép, magvas szavak voltak ezek, szinte büszke vallomások egy ősz politikusnak, a ki negyven éves politikai múltjára visszatérve, elmondhatta, hogy sohase változott meg.

Az országgyűlés megnyitásának eseményeiről a következő tudósítást adjuk:

A felvonulás.

A csöndes, nyugodt Buda ma délután csupa élet, szín és elevenesség volt. Már fél tizenegykor megindult a kocsiaradat a Lánchidon, tovább az Albrecht-uton, föl a Várba, egyenesen a királyhoz, aki ma beszédet intézett az új országgyűléshez. Szép rendben, szorosan egymást követve pöfögtek az autók, a magánfogatok, a gummikerek, de láttunk sok egészen egyszerű és megnyugtatóan demokratikus konfliktus is. A Stefánia-ut korzója egy órára áthelyeződött a Lánchidra és az Albrecht-utra, a melyet két oldalról sűrű emberfal szegélyezett.

Különösen a Lánchid két fejénél nézte végig nagy közönség a kedvelt hívek felvonulását. Látnivaló ugyan nem sok akad, mert a borus időben a díszmagyarokat tulajdonosaik nem igen merték nyitott kocsiban közszemlére tenni. Az élénkszerű papi ruhák váltakoztak a festői szép díszruhákkal. Egyik-másiknak, amelyik nagyon szép volt, sűrű éljen jutott. Csak itt-ott lehetett fehér ingmellet látni, amelyeknek természetesen frakkkerete volt.

A mise.

A trónbeszédet megelőzőleg délelőtt tizenegy órakor istentisztelet volt a királyi palota Szent-István templomában. Talán évtizedek óta nem voltak ily sokan a trónbeszédet megelőző szentmisén, mint ma. Ott volt az egész munkapárt, a Kossuth-párt nagy része, a néppárt és csak Justh Gyula és hívei maradtak távol ugy a szentmisétől, mint a trónbeszédétől.

Alig bírta befogadni a templom az óriási tömeget. *Lengyel Zoltán* a bejáráshoz szorulva hallgatta végig a misét és *Apponyi Albert* gróf is csak jó hátul kapott helyet. A munkapárt nagy tömegben van együtt, sok katonatisztet és román papot — *Mangra Vazul* kivételével csupa főrendet — lehet látni. A díszmagyarok tengerén keresztülvillan *Vaszary Kolos* hercegprimás tiarája. Mert ő is megjelent, ámbár a szentmisét *Csáky Károly* gróf váci püspök mondta, mert a hercegprimás lábait nem bírják a hosszas állást.

A trónteremben.

A nagymise után a király visszavonult a lakosztályába. Ezalatt az egyházi méltóságok átöltöztek és felvonultak a szertartási terembe. A király közvetlen kíséretére rendelt zászlósorok és testőrkapitányok, a hercegprimás, a kabinet tagjai, azután a többi zászlósor és a püspök a kettős kereszttel a kihallgatási teremben várakozott a királyra.

Mikor megtörténtek az elhelyezkedések és minden rendben volt, *Festetics Tasziló* gróf főudvarmester jelentést tett a királynak, mire az uralkodó kíséretével a szertartási terembe vonult.

Először haladt *Jaeger* udvari főbiztos, utána következtek *Orczy Béla* báró országbíró, *Tomasics Miklós* horvát bán, *Bánffy György* gróf királyi főajtónállómester, *Csekolics Andre* gróf főasztalnokmester, *Széchenyi Béla* gróf koronaőr párosan, majd külön *Vaszary Kolos* biboros hercegprimás, utána a kormány tagjai párosan, majd *Festetics Tasziló* gróf főudvarmester a páloával, *Széchenyi Gyula* gróf főlovászmester a kivont királyi karddal, oldalán *Kohl Medárd* dr. püspök, kezében az apostoli kettős kereszttel.

Ezután jött néhány lépésnyi távolságra a zászlósorok mögött a király, mögötte gróf *Apponyi Sándor* főkamarmester, herceg *Estherházy Alajos*, a magyar testőrség kapitánya, *Fejérváry Géza* báró, a darabont-testőrség kapitánya, *Paar Alajos* gróf, az arciertestőrség kapitánya és *Paar Ele* gróf, a király első hadsegéde.

Mikor a király a nagyterembe lépett, az egybegyűltek harsány éljenzésbe törtek ki. Sokan a kalapjaikat magasra emelve éljenztek és addig zugott az éljen, míg a király a helyét el nem foglalta a trónon.

A király vörös-magyar tábornoki ruhában volt, kezében a fehér tábornoki kalpag. Mikor helyét a trónon elfoglalta, elhelyezkedett körülötte a kíséret is. A trón előtt jobbkézről állt *Kohl Medárd* dr. az apostoli kereszttel, a trón előtt a baloldalon a hercegprimás. A trón körül jobbról a zászlósorok, balról a kormány tagjai helyezkedtek el.

A trónnal szemben biborbárony páholy volt emelve, a melyen *József* főherceg és egész családja foglalt helyet.

A törvényhozók félkörben álltak a trón előtt, az első sorban *Harkányi Frigyes* báró, a főrendek korelnöke és *Neuszedler Károly*, a képviselők korelnöke, a ki a korelnökséget ezzel átvette *Madarász Józseftől*, a ki tudvalevőleg nem volt hajlandó felmenni a királyi várba.

Mikor mindenki elhelyezkedett, előlépett *Khuen Héderváry Károly* gróf és átnyújtotta a királynak a trónbeszéd összegöngyölt terecsőt.

A király erre leült a trónra, feltette főve-
gét, és elkezdte olvasni a trónbeszédet, a mely
a következőképpen hangzik:

A trónbeszéd.

Tisztelt Urak, Főrendek és Képviselők!
Kedvelt hűveink!

Bizalommal és örömmel üdvözljük Ön-
ket ez új országgyűlés küszöbén, amelynek
működésétől nagyszámu sürgős és fontos fel-
adat megoldását reméljük.

Népeink sorsa felett örökös atyai szí-
vünk teljes megnyugvásával szemléljük a le-
folyt választások eredményét és abban bizto-
sítékát látjuk szeretett Magyarországom békés
továbbfejlesztésének és minden irányu meg-
erősödésének.

Számítunk rá, hogy az országgyűlés a
multból reá hárult feladatok sikeres megol-
dása után eredményes munkát fog végezni
közintézményeinknek korszerű kiépítésében.

(Az államháztartás.)

Kormányunk első feladatát fogja képezni
az államháztartás terén a törvényes állapot
helyreállítására irányuló javaslatok előter-
jesztése; miközben gond lesz fordítandó arra,
hogy az államháztartás egyensúlya, egyrészt
okszzerű takarékoság alkalmazása által, más-
részt az állami bevételek fokozása útján biz-
tosítottassék; a pénzügyi készletek az állami
élet zavartalan menetének fenntartása érde-
kében kiegészítettessenek; és ily módon az
állam hitele megszilárdítottassék.

Az egyenesadó-reformnak a viszonyok
által megengedett időpontban való végrehaj-
tása mellett kormányunk feladatát fogja tehát
képezni, hogy az állam részére új jövedelmi
források nyitásával, az állami fizetek jobb
jöveldelmeztetéséről s mindazokról az intézké-
désekről gondoskodjék, amelyek alkalmasak
arra, hogy a közigazgatási életnek újabb len-
guletet adva, az állami jöveldelmek természet-
szerű emelkedését előmozdítsák.

Előkészítendő lesz a nyugdíjügynek,
első sorban az özvegyek és árvák ellátásá-
nak újabb rendezése.

(A bankügy rendezése.)

A jegybank szabadalmának az év végén
való lejáratát folytán sürgős szükségét képez
a bankügy rendezése, amelynek kapcsán kor-
mányunknak gondja lesz arra, hogy a kész-
fizetések kérdése is rendezettassék. Az érem-
és pénzrendszerre vonatkozó szerződés meg-
szűnése folytán szükségessé válik ennek a
kérdésnek szabályozása is.

Gazdasági viszonyaink rendezése szük-
ségesse teszi továbbá, hogy a Romániával
megkötött kereskedelmi szerződés törvénybe
iktattassék és amennyiben a Balkán-félsziget
egyéb államaival hasonló irányban folytatott
tárgyalások kedvező eredményre vezetnek,
ehhez a magyar országgyűlés szintén kellő
időben hozzájárulását adja.

Sürgősen gondoskodni kell még a kon-
zuli bíráskodás szabályozásáról szóló 1891.
évi XXX. t.-c. hatályának újabb meghosz-
szabításáról is.

Horvát-Szlavonországot illetőleg kor-
mányunk feladata lesz, hogy a magyar birodalom
érdekeinek teljes megóvása mellett a függő
kérdéseket fennálló törvényeink szem-
mel tartásával az igazság és méltányosság
elvei szerint vigye megoldásra.

(A választójog.)

Társadalmi viszonyaink gyökeres átalaku-
lásánál fogva belügyi törvényhozásunk terén
jelentékeny reformok megalkotására lesz szük-
ség. A legfontosabb és el nem odázható fel-

adat ezek közt a választójog kérdésének új
szabályozása.

Kormányunk erre vonatkozólag az általá-
nos választójog alapján oly törvényjavaslatot
fog az országgyűlés elé terjeszteni, amely a
magyar állam egységes nemzeti jellegének
megóvása mellett a demokratikus fejlődés
igényeinek meg fog felelni.

Közigazgatási rendszerünknek az ország
változott igényei szerint való átalakítása to-
vábbá a közigazgatási bíróság hatásköré-
nek kiterjesztése és a székesfővárosunkra
vonatkozó törvény reformja leznek még
belügyi törvényhozásunknak nevezetesebb
pontjai.

(A polgári törvénykönyv.)

Az igazságügyi törvényhozás terén a
szóbeliség és közvetlenség elveire alapított
polgári perrendtartási javaslat és az ezzel
összefüggő több javaslat letárgyalása lesz az
első teendő.

Ezt követi fennálló rendszeres igazság-
ügyi törvényeinknek némely novellaris mó-
dosítása és végül az egész magyar jogterü-
letre kiterjedő polgári törvénykönyv meg-
állapítása.

Kormányunk feladata lesz a mezőgazda-
ság minden ágában a belterjesebb és jöve-
delmezőbb gazdálkodás előmozdítása és ezzel
népünk jólétének fokozása.

E célból a gazdasági ismeretek terjesz-
tésétől kezdve egész a termények értékesíté-
ségeig törvényhozási, kormányzati és társa-
dalmi uton minden előfeltétel biztosítandó
arra nézve, hogy a termelés fokoztassék és
ezáltal a gazdasági tevékenység minden ré-
szesének boldogulása egyaránt előmozdi-
tassék.

Ugyancsak gazdasági megerősödésünket
és a szociális viszonyok javítását célozzuk a
már megkezdett telepítési és parcellázási
akciónak helyes irányban való folytatásával
és az ide vonatkozó kérdéseknek törvényho-
zási uton való rendezésével.

(Szociálpolitika.)

Kormányunknak feladata lesz továbbá a
közlekedési eszközök összehangatos fejlesz-
tésére szükséges javaslatokat megtenni. E
végből a létező vasutak teljesítményének
fokozását, a vasuthálózat kibővítését, nem-
különböztetve a közutak gyorsabb kiépítését és
hajózócsatornák létesítését célzó törvényja-
vaslatokat fog bemutatni.

Azoknak a szerződéseknek hatálya, me-
lyek tengeri hajózásunk támogatására az
1901. évben kötöttek, a folyó év végén lejár-
ván, újabb szerződések kötése vált szük-
ségesse, amelyek ugyancsak megkívánják a
törvényhozás jóváhagyását.

Az ipari érdekek szempontjából szük-
ség és a szociálpolitikai intézmények fej-
lesztésére alkalmas előterjesztéseket kor-
mányunk szintén meg fogja tenni.

(A katolikus autonómia.)

A katolikus autonómia előkészítésére
már az előző kormányokat felhatalmazván,
különös súlyt helyezünk arra, hogy az auto-
nómia megvalósítására vonatkozó törvényja-
vaslat az országgyűlés által minél előbb letár-
gyaltassék.

Gondoskodásunk tárgyát fogja képezni,
hogy a lelkeszi kongrua a pénzügyi viszo-
nyok által megengedett mérvben fejlesztessék,
továbbá, hogy a törvényesen bevett vallásfele-
kezetek egyházi szükségleteinek fedezésére
eddig juttatott segélyek az állam anyagi ere-
jéhez mértén fokozatosan emeltessenek.

A közügynek az ország anyagi erejéhez
mért fejlesztése egyik leghőbb óhajásunk.
Kormányunk kiváló súlyt fog helyezni a
népoktatás fejlesztésére és az oktatás meg-
felelő ellenőrzésére. Ezenkívül a középfoku
iskolák körében kívánatos szervezeti refor-
mok és felmerült szükségletek kielégítése,
valamint új egyetemek felállításának foly-
tatólagos előkészítése is sürgős feladata lesz
kormányunknak és a törvényhozásnak.

(Katonai reformok.)

Szükségessé vált a véderő fejlesztése,
oly mérvben és irányban, hogy a monarchia
biztonságának és állásának megóvására hiva-
tott fegyveres erő feladatának minden eset-
ben megfelelhessen. E mellett az ország pénzü-
gyi teljesítményére, valamint a család-
fenntartás és polgári kereset érdekeire kellő
figyelem fordítandó.

Az erre vonatkozó törvényalkotásokkal
kapcsolatban a modern jogtudomány magas-
latán álló új katonai bünvádi perrendtartás
életbeléptetése is küszöbön áll.

Őszinte megalázkodással mutatunk rá vé-
gezetül kipróbált szövetségeink változatlan
fennállására és az összes hatalmasságokkal
szemben egyaránt barátságos viszonyunkra.

Az európai államoknak egyra fokozódó
békeszeretete bizalmat gerjeszt bennünk a
béke áldásainak tartóssága iránt.

Hisszük és reméljük, hogy ezen országgyű-
lés a nemzet javára fogja fordítani e kedvező
viszonyokat, amelyek a sikeres munka ösz-
szes feltételeit magukban foglalják; hidat fog
verni a magyar országgyűlések dícsőséges
multja és a reményekben gazdag jövő közt
és példát fog mutatni a késő nemzedékeknek
a hazafiúi előrelátás és törvényhozói bölcses-
ség műveiben.

Mindezen óhajásaink megvalósulására
Isten áldását kérve és Önöket királyi kegyel-
münkről biztosítva, az országgyűlést megnyi-
tottnak nyilváníttjuk.

A király hangosan, érthetően és megle-
pően jó magyaros kiejtéssel olvasta a trónbe-
szédet, a melynek több pontját a törvényhozók
riadó éljenekkel kísérték. Mikor pedig a király
befejezte a felolvasást, mindenkinek ajkáról fel-
szugott:

— Éljen a király!

Az éljenzés csillapultával a király felkelt a
trónról és kíséretével ugyanabban a sorrendben,
amelyben jött, elhagyta a termet.

Az egész szertartás alig tartott husz
percig.

Mikor a király befejezte a trónbeszéd fel-
olvasását, az őrség diszjelzést adott, meghaj-
totta a zászlót és a mig a király terembe ért,
a dobok peregtek.

A király távozása után a törvényhozók
is eltávoztak, végezetül pedig elvonultak a test-
őrségek is.

A főrendek hazamentek, a képviselők
nagy része pedig a képviselőház ülésére vonult.

A képviselőházban.

Az országgyűlés ünnepélyes megnyitása
után következett a trónbeszédnek kihirdetése.
A képviselőház déli egy órakor tartott ebből a
célből ülést, mig a főrendház délután fél öt
óra tüzte ki ülésének idejét.

A képviselőház folyosóin először azok a füg-
getlenségi képviselők tüntek föl akik nem
mentek el a várba. Nemsokára megérkeztek
egymásután a Várból jövő diszruhás honatyák,
élénken tárgyalva a trónbeszéd tartalmát. Az
országgház előtt nagy csoportban álltak a kíván-
csiak, akik szorgalmasan tettek megjegyzéseket
az érkezőkre.

A képviselőház ülése délután negyed 2 órakor kezdődött.

Káprázató színben pompázott az egész üléssternem. A munkapárti padsorokban csillogó díszmagyarok fényes uniformisokkal és méltóságos szalónruhákkal váltakoztak. A fény és pompa átvonult a néppárt kis szigetére, sőt a Kossuth-párt helyeire is, ahol nem egy történelmi név viselője pompázott az ősi magyar díszruhában. A miniszterek valamenyien megjelentek az ülésen élén Khuen-Héderváry gróf miniszterelnökkel, aki időközben átöltözött.

Negyed 2 órakor Zlinszky István háznagy a baloldal első padsorában megrázta az elnöki csengőt, mire a képviselők helyeikre mentek és a zsongás elcsendesült.

A háznagy bejelentette, hogy Madarász József korelnök nem jelent meg az ülésen, sőt a fővárosból is elutazott.

Tudomásom szerint Madarász József után Neusziedler Károly a legöregebb képviselő, felkérem tehát foglalja el a korelnöki széket.

Neusziedler felment az elnöki emelvényre és a következőket mondotta:

— A házszabályok rendelkezése szerint engem ért a kötelesség, hogy a korelnöki széket elfoglaljam. Midőn ezt teszem, engedjék meg, hogy legőszintebben és szívélyesen üdvözlöm mindnyájukat mélyen tisztelt képviselő társaim, akiket a nép bizalma és spontán elhatározása küldött ide.

A korelnök ezen szavait a munkapárt oldaláról élénk éljenzéssel és tapsal honorálják. A korelnök aztán folytatja beszédét:

— Engedje meg a mindenható, hogy az őfelsége, urunk és királyunk trónbeszédével most megnyitott országgyűlés eredményes munkát végezhesen. Az ülést ezennel megnyitom.

Közvetlen a korelnök megnyitó beszéde után Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök emelkedett szólásra.

— Tisztelt ház! Van szerencsém az őfelsége által elmondott trónbeszéd szövegét tisztelttel átnyújtani.

As elnök átvette a trónbeszéd szövegét és felszólította Hámos Antal korjegyzőt, hogy a mult ülés jegyzőkönyvét olvassa fel.

A jegyzőkönyvhöz csak Apponyi Albert gróf szól hozzá, aki azt javasolja, hogy a „császári és királyi felség” kifejezés „ő császári és apostoli királyi felség”-re javíttassék. A javítást a Ház el is végzi.

Majd ifj. Molnár Viktor korjegyző a trónbeszédet olvassa fel. Mikor a bankkérdésről szóló részhez ér, Abrahám Dzsós Justh-párti képviselő közbekiált:

— Állítsák fel az önálló bankot!

Mikor a trónbeszéd az általános választójogot említette, a Justh-pártból felkiáltások hallatszottak:

— Egyenlő és titkos választójogot!

A Kossuth párti Baross János átkiált a Justh-pártiak felé:

— Nem kell se egyenlő, se titkos!

Erre aztán Batthyány Tivadár gróf tartja szükségesnek replikázni olyanformán, hogy:

— De igenis, kell az általános titkos!

A Ház azonban nem sok figyelemben részesíti a perlekedőt, egyszerűen napirendre tér felülte.

A trónbeszéd befejezése után a munkapárt percekig éljenez és tapsol. A zaj csillapultával az elnök kijelenti, hogy a trónbeszédet a Ház hódolattal tudomásul veszi. A trónbeszéd szövegét ki fogják nyomtatni és tudomásul vétel végett átküldik a főrendiházhoz.

A következő ülés terminusát hétfő délelőtt 10 órára tűzték ki. Majd felolvastatta az elnök az összeférhetetlenségi törvényt, amely az összeférhetetlenségi esetek bejelentését a Ház minden egyes tagjának kötelességévé teszi.

Ezzel aztán az ülés be is fejeződött.

Hofrichter ítéle'e.

Husz évi súlyos börtönre ítélték.

Távirati tudósítás.

Arad, június 25

A mérgekverő főhadnagy előtt ma hirdették ki a hadbíróóság ítéletét. Hofrichtert a hadbíróóság megfosztotta tiszti rangjától és husz esztendei súlyos börtönre ítélte. Ezzel aztán a szenzációs bűnügy be is fejeződött.

A nagy port felvert bűnügy záróaktusairól a következő távirati tudósítás számol be:

(A törvényszék udvarán.)

Ma reggel a helyőrségi törvényszék környékén hullámozott az izgatott kíváncsiak tömege. Híre terjedt, hogy ma hirdetik ki Hofrichter előtt az ítéletet és erre népvándorlás indult a helyőrségi törvényszék épületébe. Senki sem tudja, mikor lesz az ítélethirdetés.

Egyszerre több tiszt érkezett teljes díszben. Szájról-szájra beszéltek, hogy kegyelem jött Hofrichter számára, ezért öltöztek díszegyenruhába a tisztek.

Feszült várakozásban telt az idő. Kitudódott, hogy a waffenrockos, szolgálati öves tisztek nem is Hofrichter bírái, tehát semmi köztük az ítélethirdetéshez. Más tisztek is érkeztek. Ezek is díszben, csákósan. Mert két tárgyalás is volt ma a helyőrségi törvényszéken. Az egyik vádlott egy baka, a másik pedig egy dragonyos közlegény, aki a vasuton pénztárcát lopott.

Végül a Hofrichter ügyéről is jöttek hírek. Kitudódott, hogy az ítéletet tegnap küldötték el a királynak Budapestre. Mikor a király az ítélet tartalmáról tudomást vett, azonnal visszaküldte Bécsbe, ahová ma reggel érkezett vissza.

Az ítéletet délután öt órakor hirdették ki Hofrichter előtt. E szerint a hadbíróóság a mérgekverő főhadnagyt rangjától megfosztotta és husz évi nehéz börtönre ítélte.

(Hofrichter a bíróság előtt.)

Ujabb távirati tudósítás jeleinti: A hadbíróóság kis tárgyalótermében ma délután öt órakor hirdették ki Hofrichter előtt a hadbíróóság ítéletét. A hadbíróóság tagjai és az elítélten kívül senki sem volt jelen az ítéletki hirdetésnél. A bíróság tagjai teljes díszben jelentek meg. Nemsokkal öt óra után elővezették Hofrichtert, akinek kinézése szánsalmat gerjesztő volt. A hosszú vizsgálat izgalmi, a lelkiismereti furdalás, a lelkiizgalmak és sorsának bizonytalansága szemmel látható nyomok: bagyott Hofrichter arcán. Hofrichter vigyázó állásban állott meg a bíróság előtt. Amikor Hofrichter a terembe lépett, a hadbíróóság tagjai feltették csákójukat.

Az elnök ezután azt a parancsot adta, hogy az összes ajtókat és ablakokat nyissák ki, ezzel jelképezve a nyilvánosságot. Egy trombitás „Vigyázz!”-t fújt s ebből tudta meg az az óriási közönség, amely a bírósági épület előtt összegyülekezett, hogy az ítéletki hirdetés megkezdődött.

Az elnök az asztalon fekvő borítékot megvizsgálta, megnézte, hogy a hadtestparancsnokság pecsétje sértetlen-e, majd felbontotta a bo-

ritékot s megnézte az aláírást, majd pedig átadta az ítéletet az egyik hadbíróónak. Sápadt arccal, lázas szemmel állott ott Hofrichter, hogy az ítéletet meghallgassa.

(Az ítélet.)

Az elnök felszólította az auditort, hogy az ítéletet olvassa fel, mire az harsány hangon felolvasta az ítéletet, amely a következőképen hangzik:

1910. május 28-án a bécsi hadbíróóságnak Hofrichter Adolf 14. gyalogezredbeli főhadnagyrá kimondott ítélete ma, 1910. június 25-én felolvastatott és végrehajtatott. Ezen ítélet szerint Hofrichter a következő büntetéseket és vétségekben mondatott ki bűnösnek:

1. Orgyilkosság büntette, amelyet azáltal követett el, hogy Mader Richárd századosot megmérgezte és ezt tizenegy más tisztársával szemben megkísérelte.

2. Bűnrészes hivatali és szolgálati visszaélés büntetésében, amelyet azáltal követett el, hogy Tuttmann Salamon foglart rábeszélte, hogy Hofrichter több levelet kézbesítse, amelyek hamis tanuzásra akartak rábírnival egyes egyéneket.

3. Szolgálati hatalommal való visszaélés és ennek megkísérlése büntetésében, amelyet azáltal követett el, hogy két más börtönőrt is levelek továbbítására akart rábírnival.

4. Csalás büntetésében, amelyet azáltal követett el, hogy hamis tanuvallomásra akarta rábírnival feleségét; továbbá katonai okiratokat hamisított, smennyiben menetleveleket magánutazásaira használt fel.

5. A függelmi viszony megsértése, amelyet azáltal követett el, hogy sértően nyilatkozott és támadást intézett egy főlebbvalója, a hadtestparancsnok ellen.

Az ítélet ezek folytán Hofrichtert rangjától megfosztja és husz évi súlyos börtönre itéli.

Az indokolás ezután elmondja, hogy Hofrichter többször beismerő vallomást tett és ezt többször fenn is tartotta. Ezek a vallomások teljesen fedik a vizsgálat által kiderített tényeket. Hofrichternek ezt a vallomását azonban nem lehet az ítélet alapjául venni, mert Hofrichter május 9-én visszavonta. Ennek folytán őt nem lehet sem halálra, sem pedig életfogytig tartó börtönre itélni. Az orvosszakértők Hofrichter elméleti állapotát normálisnak mondták, ennél fogva enyhítő körülmény nem forgott fenn.

(Lefokozás.)

A ítélet kihirdetése nyolc perccel vett igénybe Hofrichter nem tudott beszélni, csak mélyen felsóhajtott, amidőn az ítéletet meghallotta. Ezután az elnök a következő kérdést intézte Hofrichterhez:

— Megértette az ítéletet?

Hofrichter inkább dadogva, mint beszélve mondotta:

— Igen.

Rögtön az ítélet kihirdetése után előkeresték Hofrichter kinevezési okmányát s annak pecsétjét átvágták, ami a lefokozást szimbolizálta. Hofrichter izgatottan rágesálya alsó ajkát. Szótlannul, sápadtan állott helyén.

Mikor az ítéletki hirdetés véget ért, Hofrichtert visszavezették cellájába és öt perccel később a hadbíróóság tagjai is elhagyták az épületet.

(Hofrichter levele feleségéhez.)

Délután hat órakor megjelent Hofrichter-nél egy küldönc Hofrichter levelével. A levél a következőképen kezdődött:

„Mindennem a világon!”

Hofrichter arra kérte a levélben feleségét, hogy holnap nővérével együtt látogassa meg. Majd pedig a következőket írja:

„Hidd el nekem lelkem, nem tudtam

semmit arról a büntettről. Eddig csak a vádakat hallottad, tudnám csak kitárni előtted bensőmet, úgy bizonyára megbocsájtanál nekem.

Majd az istenben való bizodalomra buzdítja Hofrichter a feleségét. S végül így fejezi be a levelet:

„Segíts nekem, a halálosan szomorú Adóifodnának.”

Hofrichter levelére felesége röviden csak annyit válaszolt, hogy holnap meg fogja látogatni őt.

Az aradi huszárezred lovasjátéka.

Dijlovaglás, díjugratás és jeu de barre.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25

Az Aradon állomásozó 12. közös huszárezred ma délelőtt tartotta évente szokásos lovasjátékát a huszárkaszárnya mögötti térségen.

A díjlovaglások és díjugratások reggel kilenc órakor kezdődtek, míg a játékokat, a jeu de barre csak délután fél három órakor fejezték be. Az egész lovasjátéknak szinte családiasszerű jellege volt. A nézőközönség jóformán teljesen a helyőrség katonatisztjeiből és a résztvevők családtagjaiból telt ki, de ezek is igen kevesen voltak. A nézőközönség soraiban ott volt belafalvi Fekete Miklós vezérőrnagy is.

A megjelent közönség számára két buffetsátor volt felállítva és egy lombsátor, ahol a versenyek díjai is el voltak helyezve. A versenyekre díjakat adtak Breda Viktor gróf, lovag Worafka Nándor ezredes, a tisztikar hölgyei, az aradi versenyegylet, a Hadik huszárok és az ezred tisztikara. Az altiszti és legénységi versenyekben pedig pénzdíjak kerültek kiosztásra.

A versenyen baleset is történt, ami azonban szerencsére nem volt súlyosabb kimenetelű. A díjugratási versenyben nemestóti Szabó Béla főhadnagy, aki pedig egyike volt a verseny legjogosultabb aspiránsainak, az utolsó gátról leessett lováról. Egy pillanatra úgy látszott, hogy a tovább rohanó ló eltapossa lovasát, de szerencsére az összehúzódott lovas a ló csak meglökte hátulso lábaival és semmi baja nem történt. Rögtön föl is ugrott a földről, lovát pedig amelynek kantára elszakadt, a huszárok fogták el.

A Sesfranz Antal altábornagy hadtestparancsnok védnöksége alatt rendezett versenyek reggel 9 órakor kezdődtek. A versenybíróság a következő volt: *Elnök*: Lauterbach Kirchbach Károly báró altábornagy, temesvári lovas hadosztályparancsnok. — *Tagok*: Dravodoli Matie Henrik vezérőrnagy, lovag Worafka Tivadar ezredes, Schönberger Bruno báró ezredes, Nebovidsky Gyula alezredes, Breda Viktor gróf őrnagy, bulcsi Janky Kocsárd őrnagy, Latka Vince őrnagy, Cserépy Árpád őrnagy, Hübel József százados, Eber Viktor százados, Thomka Zoltán százados, rajeci Burián Mihály főhadnagy, Gröber Gyula főhadnagy, balassa-gyarmati Baintner Sándor főhadnagy.

A verseny intézősége: tinkovai Matskái Ferenc alezredes, Duka Aladár báró százados, Gröber Gyula főhadnagy.

Az altisztek lovaglóversenyében századonként két lovas vett részt. Díjat nyertek a következő őrmesterek:

- I. Nagy István.
- II. Nagy Lajos.
- III. Juhász István.
- IV. Kovács János.

Az altisztek és legénység díjugratási versenyében Kulcsár, Katona, Horvát és Nagy nyerték a kitűzött díjakat.

A díjlovaglás első csoportjában:

- I. Egger Götz báró hdn.
- II. Kállai Iván hdn.
- III. Benedek Géza hdn.
- IV. Dickmann Egon báró hdn.
- V. Halmay Barnabás zászlós.

A díjugratás első csoportjában:

- I. Halmay Barnabás zászlós.
- II. Kállai Iván hdn.
- III. Egger Götz báró hdn.
- IV. Benedek Géza hdn.

A díjlovaglás második csoportjában:

- I. Gröber Gyula főhdn.
- II. Baintner Sándor főhdn.

A díjugratás második csoportjában:

- I. Duka Aladár báró százados.
- II. Asztalos Béla hdn.
- III. Petrovics István főhdn.
- IV. Geldern Oszkár zászlós.

A jeu de barreban:

- I. Geldern Oszkár zászlós.
- II. Baintner Sándor főhdn.
- III. Asztalos Béla hdn.

A díjakat a lombsátorban osztották ki a győzteseknek.

IRODALOM ES MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Lili, operett. Este: Elmúlt harangok, szimf. Gál Gyula felléptével.

Az obsitos.

Kálmán Imre és Bakonyi Károly operettje Bemutatja a színház, hétfő este a nyár színházban.

Minden műforma fokozatos differenciálódása mellett, egyedül az operett mutat dekadenciát. A legújabb idők minden művészi termékében stílus, artisztikum, a technika csudái, az élvezetek elfinomodása és összetettsége ragad meg, egyedül az operett feledkezett meg arról, hogy valamikor vig opera volt, és megmaradt primitívnek. A modern muzsika-technika vívmányai, a modern líra formái kicsiszolódása, a nyelv szépségeinek fölszínre hozása, a drámai technika tökéletesedése, a színpadi rendezés fejlődöttsége: mindennek nyoma sincs a legújabb idők operett termelésében. A librettók rosszak, gyámoltalanok, kezdetlegesekek, az alakok tipikusak, a zene sablonos, banális. Az operett fogalmának elemei: a trikó, a sláger meg a betétek. Különösen így van ez Magyarországon, ahol az operett-komponista valóban első sikere után kezd el tanulni a hangszerelest. A sok „komoly” muzsika és „komoly” színpadi produkció mellett, nagy szükség van operettre, amely artisztikus és stílusos, muzsikája talentumos és tudó zenész izléses és választékos munkája, librettója érdekes, előadásában pedig nem a primadonna ruhát, hanem vérbeli színészek művésze, a rendezés finomságai hatnak.

Artisztikusan stílusos operett a Kálmán Imre, Bakonyi Károly munkája. Magyar biedermeier operett. A meséje... Jean Richepin... azaz Biró Lajos... illetve Bakonyi Károly egyszerű, (zenés munkánál nagy előny a dráma egyszerűsége, könnyen érthetősége), érdekes és hatásos történetet dolgozott föl. Az olasz hadjáratban összeismerkedik két magyar huszár. A megtévesztésig hasonlatosak. Az egyik el-esik a csatában. A másikra marad a földadat,

hogy pajtása anyjának és hugának megvigye a szomorú hirt. A fiút tizenöt éve nem látták odahaza és amikor pajtása megjön, az anya fiának hiszi és ujjongó örömmel öleli meg. Az obsitos huszárnak nincs ereje ahhoz, hogy a boldog anyának megmondja: „Nem vagyok a fiad!” Ott marad. Éjszakánként gyakran beszélt neki pajtása az otthonáról, meg a huzgáról. Az obsitos huszár sokat álmodott róla. S hogy most meglátja a leányt, belélszeret. A család mindinkább nehezebbre esik és amikor a szomszéd fia megkéri a leány kezét, kitör belőle az igazság. Hogy nem az, aki nek tartják, hogy gyászhiert hozott és szerelmes szavak várnak kimondásra az ajkán. A darab vége az, (mi lehet egy operett vége!) hogy az asszony így szól, az obsitoshoz:

— Fiam!

A történetet „komplikálja” egy falusi zsidó házaló (aki kevésbé sikerült, mint Pfefferkorn) és gyermekei, továbbá egy derék magyar ur, Márton bácsi (aki kevésbé sikerült, mint Örkényi ezredes), meg egy bezirker (aki kevésbé sikerült, mintha az „Uj földesur”-ból hozták volna ide). A társaság legkevésbé rokonszenves része a zsidó familia, de még ezt is elszenvedjük, sőt megbocsátjuk, hogy a libamájól énekelnek, hiszen finom biedermeier melódiákban cselekszik!

A muzsika legnagyobb erénye a stílus artisztikus valószínűsége. A témák olyanok, mint a múlt század közepének bájos, könnyed melódiái, amilyeneket régi zenélőórák őriztek meg a számmunkra. Földolgozásukban van invenció, választékosság, izlés. Formái stílusosak, a hangszerelesben előkelő tartózkodás, a hatások, ötletek elfinomítása érezhető. Ez a biedermeier-kor muzsikája, amely szervesen hozzátapad a krinolinhoz, a sápadt-zöld és betegesen-halvány-lila selyemkendőkhöz, hozzátapad az aranyozott keretű, fakult fotografiákhoz és fametszetekhez, a köcsöggalaphoz, a nanking-nadrághoz és a fekete bársonymellényhez. Ehhez a biedermeier-séghez még egy elem járul: a magyar. Ellágyult, csöndes, resignált érzélgősséggé vált kuruczzene. A biedermeierség és magyarosság zenében való keveredése, ez adja meg a darab levegőjét, ami benne legértékesebb: stílusát. Egy régi, kedves stílust rekonstruált benne Kálmán Imre, modernül és mindvégig élvezetesen. A muzsika: a bájos, halkán, könnyű, lábbal lejtő, finoman lendülő minét és Piroska mazurkaszerű dala, a méla melódiák hegedűhárfa kísérete, az eleven és hatásos kórusok, a huszárok érkezésének a rézfúvókön való tülekedő ábrázolása, a zsidótercett, ahol a finom biedermeierségnek kicsit triviális, szemita aromája van, mindez öntudatos muzsikustalentum munkája. A kényes izlésű esztétát kielégíti a megcsinálás artisztikuma a minétben, az obsitos dalaiban: a közönség is megtalálja benne a kacagtatót, ötleteset, a „slágert” (ha művészi alakban is) Szászszép zsidóék szereplésében. A sikert nagyrészt ez a muzsika hozta meg és meghozza az előadás is, a miről azonban majd csak a hétfői bemutató után beszélünk.

* Zenevizsga. Az Aradi Zenede évrő vizsgálatai június 27., 28. és 29-én lesznek a polgári fiúiskola nagytermében. A kiváló kulturintézet óriási növendékserege mint mindig, úgy bizonyára ezévbén is Arad előkelő és zeneértő közönsége előtt fogja bemutatni a lelkiismeretes tanári kar ezévi munkájának eredményét.

* Az Uránia színház pompás műsorán vasárnap mutatják be utoljára Columbus Kiválótnak, Amerika halhatatlan fölfedezőjének életét. Kevés nagy embernek volt az övéhez ha-

sonló tragikus sorsa. Életében egyik megpróbáltatás, mellőzés, guny érte a másik után és a nagy embernek meg kellett még azt is érnie, hogy mások vitassák el tőle Amerika felfedezésének dicsőségét. Egy darab történelem vonul el szemünk előtt pazar kiállítású mozgóképfényképben, melyhez még számos elsőrangú látványosság csatlakozik. 241

Nem szabad korán férjhez menni.

Rendelet, amely a szívekbe vág.

Az a komoly ujság, amelyet a vármegye megbízásából Boros Iván főjegyző szerkeszt s amely az

ARADVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

címet viseli, alig vádolható azzal, hogy csintalan közleményekkel akarna olvasókat szerezni magának. A hivatalos lap betöltöttnek érzi hivatását, ha a miniszteri és alispáni rendeletek közlése mellett körözi az adóhátralék hátrahagyásával elköltözött egyéneket, (hogy is tehetnek ilyet!) nemkülönben a vármegyében lakó polgárok elszökött lovait.

Ez egyszer azonban igen pajzán a hivatalos lap, az igaz, hogy nem a maga jószántából. A belügyminiszter rendeletét közli, amely sok-sok falusi regényről szól. Fiatal lányokról, akikben nagyon korán kigyuladt a szerelem s akik e miatt férjhez mennek, mielőtt azt még a törvény betűi megengednek.

Hát a miniszteriumban megsokalták ezt. Rendeletet adtak ki, a melyet a vármegye hivatalos lapja továbbít és leközi, ezzel a szürke címmel:

Valamennyi főszolgabírónak!

A miniszteri rendelet pedig így szól:

Az igazságügyminisztertől nyert értesülésem szerint többször tapasztaltatott, hogy a fejletlen kor házassági akadályai alól felmentésért (1894: XXXI. t. c. 7. §.) beadott orvosi bizonyítványokban az illető hatósági orvosok a házasságkötés leány kellő fejlettségét igazolják a nélkül, hogy a véleményük alapjául szolgáló ténybeli adatokról és különösen a leány fejlettségének fokáról említést tennének s így a bizonyítványok szövege arra enged következtetni, hogy az illető leány csupán korának megfelelő fejlettséggel bír. — Ennélfogva, tekintettel a korai házasságkötésből származható bajokra, felhívom a Címot, utasítsa a hatósága területén működő hatósági orvosokat, hogy a fejlettségi bizonyítványok kiállításakor a legnagyobb szigorúsággal és óvatossággal járjanak el s amennyiben a fejlettséget minden kétséget kizárólag megállapították, az erről szóló bizonyítványban mindenkor külön említsék meg azt is, hogy az illető leány fejlettsége életkorát meghaladja és egy 16 éves leány átlagos fejlettségének felel meg, továbbá, hogy a házasságkötés ebből a szempontból akadályba nem ütközik.

Eztúán tehát valamennyi főszolgabírónak vigyázni kell arra, hogy a férjhez kívánczó leány elég fejlettségre jusson. Hiszen a népdal is tartalmaz erre óvintézkedéseket:

Lágy a kenyér, piritani nem lehet,
Gyöngye a lány, férjhez adni nem lehet...

Elképzelhető, mennyi but, rivást okoz ez a szigorú ukáz a falukban. Ki tudja: talán komolyabb eseteket is okoz olyan lányoknál, akik nem bírják ki a hosszú várakozást. S talán új nóták is lesz belőle, szegény, szerelmes párokról, akik nem lehetnek egymáséi, mert nem engedi a főbíró, a főbíró...

HIREK.

— A király Bécsbe utazott. Budapestről táviratozzák: A király ma délután három órakor udvari különvonaton utazott Bécsbe. Elutazásakor a pályaudvaron megjelent Fülepp főpolgármester és Boda rendőrfőkapitány. Az udvari vonatot Marcheggig Marx János államvasuti elnökgazgató vezette és Décsey Lajos, Lendvai Márkus és Steyskál József államvasuti főfelügyelők kísérték. Az udvari vonat 7 óra 15 perckor érkezett meg Bécsbe.

— Khuen-Héderváry hercegsége. A prágai Bohemia lap tegnap azt a hírt közölte, hogy a király Khuen-Héderváry Károly miniszterelnököt a választásokon kivívott győzelemért hercegi rangra emelte. A nagy prágai lap híre sok beszédre adott alkalmat. A „N. Fr. Pr.” tudósítója megkérdezte a miniszterelnököt, hogy ehhez a híradáshoz mit szól. Khuen-Héderváry miniszterelnök mosolyogva hátrította el magától a kérdést:

— Ugyan — mondotta — ha engem hercegi rangra emelnek, akkor adjanak hozzá egy hercegséget is.

— Előleptetések a miniszterelnöki sajtóirodában. Klein Ödön miniszteri osztálytanácsosnak, — aki évtizedek óta áll a miniszteri sajtóiroda szolgálatában s a ki hivatását mindig tudással és buzgalommal töltötte be — Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök nagy érdemeit azzal honorálta annak idején, hogy a sajtóiroda főnökévé nevezte ki. Az ő helyébe Barát Ármint kir. tanácsos lépett elő, aki szintén jól ismert, jeles munkása a sajtónak. Barát Ármint hosszú ideig temesvári lapszerkesztő volt s mint ilyent érte a kitüntető megbízás, amely a miniszterelnöki sajtóirodába szolgáltatta s azóta kiváló zurnalisztikai érzékével nagy szolgálatára volt a sajtóirodának. — Ugyancsak ezzel egyidejűen Német Alfréd dr. miniszteri fogalmazót, a sajtóirodának tehetséges, nagy tudású tagját sajtótudósítótá léptették elő. Párdány Oszkár eddigi fizetéstelen sajtótudósítót fizetéses sajtótudósítótá nevezték ki. Ezeket az előleptetéseket bizonyára rövid időn belül még egy fogja követni. Klein Ödönt, a sajtóiroda főnökét miniszteri tanácsossá nevezik ki, miután a sajtóiroda eddigi főnökei szintén ezt a rangot viselték.

— Egy főherceg életveszedelemben. Bécsből táviratozzák: A Salzburg nevű léghajóval tett tegnapi ballonut folyamán József Ferdinánd főherceg két úrral veszélyes helyzetbe került. Hogy az alpesi szél ne sodorja őket erős vidékre, megkísérelték, hogy a dunamenti Melk mellett kikössenek. Egy szélroham azonban a léghajót egyenesen a Dunába szorította. A léghajó a ballaszt kidobása után ugyan ismét felemelkedett, de újabb szélroham ismét belesodorta a Dunába. Nagynehezen sikerült a léghajó egy részét a víz színe felett tartani, míg a közelből többen kimentették a léghajót az utasokkal együtt. Az utasok mellükig át voltak ázva. A ballon 50 km. sebességét és 1640 méter magasságot ért el.

— A Haverda-ügy új tárgyalása. Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék ma érkeztek meg a Haverda-ügy iratai és velük együtt érkezett a Kuria határozata, amely a szegedi esküdtbíró ítéletét megsemmisíti. A bűnyomban újabb vizsgálatra nincs szükség. A Kuria határozatát ma délelőtt közölték a vizsgálói foglyokkal. Bevezették őket Kisfaludy László fogásgondnok lakásába, s ott olvasták fel a Kuria határozatát s a letartóztató végzést. A határozat ellen Haverda Mária és Vojtha felfolyamodást jelentettek be, míg Jánossy megnyugodott. A per valószínűleg csak a nyári szünet után kerül tárgyalásra.

— Drágább lesz a városi jég. Rövid ideig tartó dicsőség után a városi tanács ma takarodót fuvatott. Amit olyan nagy örömmel hirdettek a városházáról, az csak muló álom volt. Álom, amelynek nincs reális alapja. A jég a mai nappal megdrágult. Kitűnt, hogy ahányan neki ültek a termelési költség kiszámításának, valamennyien nem értettek hozzá, mert Szathmáry Károly üzemigazgató kimondotta, hogy a jégárak sokkal alacsonyabbak, mint amennyiért a város gyáriani tudja a jéget. Ene vélemény alapján a vágóhid igazgatója azt javasolta, hogy a tanács emelje a jég árát, amit az készségesen meg is tett. A fél adag 7, az egész adag 13 korona havonta. A gyárban átvett jég métermázsája 2 korona 50 fillér, házhoz szállítva 3 korona 30 fillér.

— Repülőgépen a király elé. Budapestről táviratozzák: Ma reggel fél 8 órakor a rákosi repülőversenyterén Warchalovszky Adolf mérnök, az osztrák aviatikus felszállott repülőgéppel, hogy beváltsa ama ígéretét, hogy keresztül repül a városon és a királyi várpalota előtt a levegőben hódolatát fejezi ki a királynak. Warchalovszky szeles időben szállott fel és hogy a város fölött ne érhesse esetleg balaszt, utirányt változtatott és nem az eredetileg tervezett úton repült, hanem a rákosi réteken keresztül Soroksár fölött akart kijutni a Dunához és további útját a Duna fölött tette volna meg. Soroksár előtt azonban a szél erősbödni kezdett, a motor sem működött biztosan és így kénytelen volt egy mezőn leszállni. A leszállás alkalmával biplánjának a motorja kissé megsérült.

— Fittler Kamill nagybeteg. Budapestről jelentik: Fittler Kamill udvari tanácsos, az Iparművészeti iskola igazgatója súlyos betegen fekszik a Vöröskereszt egyetemen Erzsébet-kórházában. Fittler Kamill már a múlt év októberében óta betegeskedik s akkor hosszabb szabadságra ment. Ez év áprilisában újra elfoglalta hivatalát, be is töltötte azt mind a tegnapi napig. Tegnap délelőtt azután a kór erőt vett a betegségtől elgyengült szervezetén és a mellhártya gyulladása, amely betegség kirozta őt, arra készítette házi orvosát, Rottner Elemér drt, hogy kórházba küldje. Tegnap óta az Erzsébet-kórházban fekszik Fittler Kamill és állapota eléggé súlyos. A beteg az éjszakát nyugodtan töltötte. Ma reggel jókor megvizsgálta őt Imrédy Béla dr. egyetemi tanár. A professzor nagy nyugalmat ajánlott a betegnek s ezért a látogatók fogadásától is eltöltötte.

— Ünnepi délután az aradi fűszer- és csemege üzletekben. Az aradi fűszer- és csemegekereskedők az Aradi Kereskedők Körének kezdeményezésére megegyezést kötöttek, amely szerint üzleteiket a Gergely-naptár szerinti ünnepeken déli egy órától kezdve zárva tartják. Az egyezmény, amely a június 29-ére eső Péter Pál-ünnepeken már érvényben van: Éles Armin, Fejér Gyula, Dürr Gusztáv, Daimel Lajos, Poliak József, Hoffmann Ottó, Rothstein Mór, Fäber Lajos, Guttmann Samu, Lázár Gyula, Dürr Kocsárd és Hendl testvérek cégek irták alá.

— Abrai Lajos éremgyűjteménye. Eckhart Ede a Kölesey egyesület választmányában tegnap azt az indítványt tette, hogy az egyesület az épülő Közművelődési Házba vegye meg azt a magyar arany és ezüstérmekben és pénzekben gazdag gyűjteményt, melyet Abrai Lajos igazgató 25 év alatt összegyűjtött és most eladni szándékszik. A választmány szükségesnek tartotta, hogy a nagybecsű gyűjtemény lehetőleg Aradon maradjon. A Kölesey egyesület a Múzeumok és Könyvtárak Főfelügyelősége egy szakemberrel meg fogja vizsgáltatni a pénzgyűjteményt, azután keresi majd az eszközöket a megvételhez.

— **Automobil baleset a lámpahiány miatt.** A Westinghouse-gyár mérnökei több vendég társaságában egy hegyljái kirándulásról jöttek vissza a városba automobilon. Este volt és a radnai-uti vámsorompót nem vették észre. A világításról hosszabb időközökben a hold szokott gondoskodni és maga a sorompó is oly fekete mint az anyaföld, így tehát nem csoda, ha az automobil vezető harminc kilométeres sebességgel száguldott neki. A gépkocsi megrongálódott és a Westinghouse gyár most a városon követel kártérítést. A tanács a tisztai ügyészségtől kérdezi meg, vajjon köteles-e fizetni a géprongálásért. A tanács ugyanis úgy okoskodik, hogy a ki a Hegyljáról jön Aradra éjjel, automobilon, annak tudnia kell, hogy a radnai-uti vámnál sorompó állja az útját és lassítsa meg a gépjét.

— **Az aradi írók szobrai.** A Kőlcsey egyesület ma tartott választmányi ülésén *Varjassy Árpád* elnök bemutatta *Philipp István* szobrászművész gipszmodelljét, melyet *Csiky Gergely* Hirsch Nelli egy rajza után készített, hogy pályázzék a Csikynek és *Fabián Gábornak* emelendő szobrokért. A Kőlcsey egyesület elnökéhez intézett levél szerint az 1:5 arányban készült minta módjára 325—340 méter magasú szobrokra gondol, melyek alapja *Bohus László* báró kapriyai bányájából való márvány, a szobor maga elsőrendű bronzból lenne. A választmány elhatározta, hogy *Philipp István* szobrászművészt megbizta a két szobor elkészítésével. *Margó Edének* két mintáját, melyet fölkerésre készített, a művész beleegyezésével a reáliskolai *Fabián önképzőkörnek* és a gimnáziumi *Petőfi önképzőkörnek* veszi meg a Kőlcsey egyesület. A választmány megbízásából a szobrok ügyében a további teendőket az elnök fogja elvégezni.

— **Eljegyzés.** *Kemény Ferenc* Máriaradnáról eljegyezte *Edelmann Márk* leányát *Zsenikét* Nagyváradról. (Mindenkülön értesítés helyett.)

2521

— *Kell Manó* cég ajánlja országos hírű ruhadiszeit. Telefon szám 673.

652

— **Szanatóriumba zárt miniszteri fogalmazó.** Budapesti tudósítónk táviratozza: *Hangl György* dr. honvédelmi miniszteri fogalmazót ma szülei óhajására a Széchenyi-telepi szanatóriumba internálták. *Hangl* dr. egy szegény leánynak árvarolt, s feleségül is akarta venni, bár szülei rendkívül ellenezték. *Hangl* elhatározása annyira szilárd volt, hogy már az esküvő idejét is kitűzték *Julius* másodikára, dacára annak, hogy a fiu szülei minden eszközt felhasználtak arra, hogy fiukat szándékától eltérítsék. *Hangl* dr. tegnap menyasszonyánál reggelizett, s az esküvő részleteit beszélték meg. Majd kilenc órakor elbucszott menyasszonyától, s hivatalába ment. Tíz órakor a honvédelmi minisztériumban megjelent *Karikás József* mentőorvos két ápolóval, s *Hangl* dr-t felszólította, hogy velük menjen. *Hangl* dr. amikor meghallotta, hogy miről van szó, kijelentette, hogy az erőszaknak enged, mire az orvos kijelentette, hogy ugyanis hiába ellenkeznek, mert két ápolóval jött. *Hangl Jendracsik* tanár véleménye alapján internálták a szanatóriumba, alkoholtól származó elmebetegség címén. Egy újságíró beszélt a szanatórium igazgatójával, aki ezt jelentette ki:

— **Törvénytelen ségre nem vagyunk kaphatók** s ebben az esetben sem hágták túl a szabályokat akkor, amidőn *Hangl* internálták. A beteget — úgy mond — egy egyetemi tanár véleménye alapján szállították a szanatóriumba.

— **A fürdőből.** *Czukur Miklós* dr. ez évben is folytat orvosi működést *Franzesbadban*.

— **A Munkás-Otthon.** A tanács ma tartott ülésén foglalkozott az aradi munkásoknak telekkérvényével. Egyértelműen szükségesnek mondták a tanács tagjai az Otthon létesítését és ezért a telekadományozás kérdését pártolólag teszik át a városszabályozó bizottsághoz.

Az aradi *Munkás-Otthon* építő-bizottsága pénteken este ülést tartott, melyen *Varga Ferenc* jelentést tett az ügy állásáról. A munkásság körében megkezdődött a gyűjtés e célra a kibocsájtott 5 koronás részletlapokkal, melyet heti ötven fillér törlesztéssel eszközölnek. Ezideig már százan irták alá a részletivet. Terve a bizottságnak az, hogy kétezer munkás aláírást fog öszehozni. Tudomására adja a bizottság a munkásságnak, hogy a már rendelkezésre álló pénz őrzésére az összes aradi pénzintézeteket megkeresi és ott is fogja elhelyezni. Augusztus 7-én az aradi összes dalkörök és egy zenekar a nyári színház helyiségében nagy hangversenyt fog rendezni belépődíjak mellett.

— **Amerikai párbaj áldozata.** Temesvárról jelentik: *Szenzációs öngyilkosság* történt ma éjjel a *Józsefvárosban*. A *Józsefvárosi Magyar Királyhoz* címzett vendéglőbe tegnap este betért egy uriasan öltözött husz-huszonkét év körüli fiatalember, aki miután gyorsan megvacsorázott, szobát kért. Rögtön bezárkózott és látszólag nyugalomra tért. Kevéssel éjfél előtt egy pisztolydurranás riasztotta fel a szálloda vendégeit és személyzetét. Rosszat sejtve, betörték a fiatalember szobájának ajtaját, ahol borzalmas látvány tárult szemük elé. Az ágy előtt vérben feküdt a fiatalember. Bal halántékából vastag sugárban patakzott a vér, pirosra festve a szoba padlóját. Mellette a földön hevert a még füstölő pisztoly. A szállodai személyzet az öngyilkosságról azonnal értesítette a rendőrséget és a mentőket, akik az eszméletlen állapotban lévő fiatalembert beszállították a temesvári kórházba, ahol félóra kialszólás után meghalt, anélkül, hogy eszméletét csak egy pillanatra is vissza nyerte volna. A szállodai szoba asztalán a következő tartalmu levelet találták:

— **Tudomásukra adom, hogy öngyilkossággom oka amerikai párbaj.** Nevem *N. N. Husz* éves vagyok.

A levél nem volt aláírva és minthogy különben sem találtak nála semmiféle írást, személyazonosságát nem sikerült megállapítani. Az amerikai párbaj tragikus áldozatának holttestét holnap délután temetik. A szerencsétlen véget ért fiatalembert lefényképeztették és megindították a vizsgálatot kielégének kiderítésére. Ruhájában és kalapjában *nagybecskereki* cégek feliratai vannak.

— **Halálozás:** *Özveggy Telescu Györgyné*, született *i. lészalvi Papp Szilágyi Róza*, *Telescu György* aradi görög kat. román kanonok özvegye e hó 19-én, 61 éves korában *Zilahon* meghalt.

Ursits Vazul aradi nyugalmazott törvényszéki jegyző ma este tíz órakor hosszas szenvedés után elhalálozott. Az elhunytat e hó 27-én, hétfőn délután 3 órakor temetik *Hasszinger-utca* 5. szám alól. A megboldogultban *Ursits Darinka* városi tanítónő atyját gyászolja.

— **A féltékenység gyilkosa.** *Balassagyarmat*-ról jelentik: *Vármegyeszerte* ismeretes előkelő ifjak szerelmi ügyeiket intézték el ma véres merénnyellett nyílt utcán, *Szécsény* község főutcáján. A cukrászda előtt találkozott ma reggel *Szöke Jenő* ügyvédjelölt *Reöck Iván* járásbírói jegyzővel, *Reöck Iván* képviselő fiával. Rövid szóváltás után *Szöke* revolvert rántott és a jegyzőre sütötte, aki vérbe borulva esett össze. A merénnyellett letartóztatták, a sebészt a *balassagyarmati* kórházba szállították. A véres tett mögött szerelmi féltékenységet tudnak a baavatottak.

— **A Kőlcsey-egyesület Mikszáth özvegyének.** A Kőlcsey-egyesület választmányának tegnapi ülésén számolt be *Szöllösi István* a *Mikszáth* jubileumon való részvételéről. Nemesak az akkor boldog író fogadta örömmel az egyesület művészi kiállítású jegyzőkönyvét a *Mikszáth-díjak* alapításáról, hanem a *Redutot* megtöltő közönség is erős tapssal ismerte el a Kőlcsey-egyesület megemlékezésének szépségét és gyakorlatiasságát. Az öröm jelentésének meghallgatása után a fájdalom részvétét határozta el a választmány a megboldogult író özvegyének. A Kőlcsey-egyesület boldog jegyzőkönyve után hamar elküldi a szomorúság jegyzőkönyvét a *Mikszáth* család levéltárába.

— **Zendülés a hidvám miatt.** Aussigból táviratozzák: Az aussigi hidvám eltörlése érdekében az utóbbi napokban rendezett tüntetések tegnap este rendkívül nagy arányokat öltöttek. Az óvintézkedések dacára lehetetlen volt a két oldalról a hidra hőmpölygő tömeget visszatarítani. A tömeg köveket dobált a rendőrökre és szidalmazó szavakkal illette őket. A *Schicht* cég elnökének, *Hackl dr.* és *Lipka* képviselőnek, valamint több munkásvezérnek figyelmeztetéseik eredménytelenek maradtak. A csendőrséget ezért visszavonták és a hidon való áthaladást megengedték, miután *Schicht* gyáros megígérte a hidvám megfizetését. A tömeg erre a hídtól zárt menetben a piactérre vonult, a hol beszédek hangzottak el és eközben a tömeg a hidvám elleni éles kifakadásával adott kifejezést elkeseredésének. A tüntetők számát több ezerre becsülik.

— **Dr. Wiener Gyula** fogorvos tisztelettel tudatja klienseivel, hogy helybeli és interurbán telefont vezetett be 768. számmal.

— **Buziásfürdő** a „Magyar Nauheim“ elnevezést teljes joggal megérdemli, mert dacára annak, hogy hazánk ezen legkisebb fekvésű gyógyfürdőben a szívbetegek kezelése és gyógyítása még csak 12 év óta folyik, már is sok száz gyógyult áldja *Buziásfürdő* páratlan hatású gyógyforrásait. *Buziásfürdő*, mint elsőrangú szívbeteg elleni gyógyfürdő, immár az egész világon el van ismervé és ezért látogatottsága évről-évre nőttön-nő, annál is inkább, mivel *Buziásfürdő* tulajdonosa, *Muschong I.* páratlan áldozatkészséggel és fáradhatatlan szorgalommal működik azon, hogy *Buziásfürdőt*, mely a betegeknek a legnagyobb kényelmet és szórakozást nyújtja, mérsékelt árak mellett, a kontinens legelső gyógyfürdői sorába emelje és világfürdővé tegye.

— **Fürdővétel.** *Alváczka* kénes hő gyógyfürdőt, mely a nagyhalmgyi uradalom tulajdonát képezte, *Berkovits Izidor* alváczai lakos megvette. Az új tulajdonos mindent elkövetett a közönség kényelmének biztosítására. Felhívjuk a fürdőző közönség figyelmét az új tulajdonos lapunk mai számában közzétett hirdetésére.

2533

— **Kiváló tudósok** így nyilatkoznak a „Vita“ forrásról. A „VITA“ forrást úgy magánrendelésemen, mint a poliklinikának vezetésem alatt álló urológiai osztályán hosszabb idő óta eredményesen használom; *hugysavas diathesis*, *hugyfóvegy*, *vesekő*, továbbá *krónikus húgyhólyag* és *vesemedencegyulladás* eseteiben, valamint *oxalurianál*. A betegek ezen ásványvizet hosszú időn át is szívesen fogyasztották, én pedig a várt hatásban nem csalódtam. *Dr. Feleki Hugó* egyet. m. tanár.

— **A legdivatosabb és legjobb szövetek** őríási választékát tartja állandóan raktáron a *Siegel Imhof* cég *Brünnben*. E régi, kitűnő hírnévnek örvendő cég ingyen és bérmentve küldi mintagyűjteményét, a melyből minden magánvevő kiválaszhatja magának a neki tetsző szöveteket. Az árak csodálatosan olcsók úgy, hogy sok pénzt takarít meg az, ki szövet-szükségletét a világhírű *Siegel Imhof* cégtől, *Brünnből* rendeli.

— **Náder J. késműves** cég *Arad* (*Minorita-palota*). Megérkeztek a legjobb hajszűtővasak, úgy mint hajfodorító *Marcell* és *ondolirozó*k. Ajánljuk a sportolók részére kerekess korcsolyáit. Sportegyletek előnyben részesülnek.

1831

— Francia likőrök legbiztosabb készítéséről — házilag — a likőr aroma 1 üveg 60 fillé, Vojtek és Weisznál. 279

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényknél, cukorbetegségnél, vörhenyknél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes ásványvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.
SCHULTES ÁGOST Balnye-Lipóci Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudelfrak. 8.

A divat vértanúi.

Herman Ottó panaszja.

— Fővárosi levél. —

Ma reggel véletlenül *Herman Ottóval* hozott össze a jó sors, s a madarak e rajongó, odaadó, lelkes szószólója azon melegibe azt kívánta tőlem, hogy írjak a hölgyvilág szivtelen toll-divatja ellen. Keserűen panaszolta el a pompás kócsagok pusztulását és adáz bánattal kiáltott az égbe, a mai madárfaló kalap-divatra, a fellegek boszuját kérve le. A nóta vége nagyon természetesen az lett, hogy megígérttem a kívánt kirohanást és íme, már le is ültem, hogy megpróbáljak annak megfelelni.

Hát így állok én most itt, igen tisztelt szerkesztő uram. Míg az egyik részről azt kívánja tőlem az én igen régi, igen nagybecsült, erősen a szívemhez köztudós-ideálom, a mindnyájunk aranylelkű Herman Ottója, hogy a madárdivat ellen írjak, — a magam egyéni ízlése kontradisputál. Mert hiába, szerintem nincsen kedvesebb, izléesebb, elegánsabb fejdísz, mint egy mértékkel föltollazott kalap. De még mértéketlen is, ha ez a tollbőség nem hordat valamely ezerszínű paradicsommadarat, vagy egy egész tuzokot a hölgyeink kontya fölött. Azután meg egy-egy szép kócsagforgó helyére csak nem tűzhetünk törökös fehér lófarkat, vagy éppen árvalányhaját? Hová lenne honatyáink délceg fejtartása, megjelenésük illuziókeltő eleganciája, ha könnyedén lengő, pelyhesedő, imbolygó tollbokrétájuk helyett a köznapi rendőrdísz szolgálja ékület? S a hosszú uszályos, diszruhás magyar mánásasszonyok, egy Baththyány Ilona sugár alakja, az istenek jókedvében alkotott nemes profilja, ha pompás diadémjából nem hosszú, ivelt hófehér kócsagszállak hajolnának a csipkefátyolára?

Es megannyi bájos asszonyfejnek mi más tudna olyan habos, olyan könnyed, olyan utászozhatatlanul elegáns keretet adni, mint omlatag árja az óriási struccollaknak? Vagy nem-e kedvesen fest valamely kerek, kíváncsi, katuska leányarc felett hatalmas árnya nagy bago yszárnyaknak, a melyek szinte magokkal emelik az egész harmatos, rózsás, napfényes alakot?

Meg azután a józan, szürkés nagy kil tollak, idősebb dámák, vagy utikalapok diszei, melyekre sem az eső, sem a szél, sem a forró nap nem jelent veszedelemet? S az apró kis madárkák, párisi modellek csipkehalmaza közül kandikálva elő a fitosorru kis divathölgy homloka fölött? A tollboákról ekkor meg nem is beszéltem, pedig van-e ezeknél kedvesebb, könnyebb és melegebb? Vagy van-e könnyebb és különb bunda a világon, mint a mit hattyúk prémje tesz meleggő a bélést titkos rétegei között?

Macskát vagy patkányt tegyünk a fejünkre, kolibri helyett? Vagy a virágos és zűdséges kertek egy hanguságát sétáltassuk meg, mielőtt olyan jól esik ma tollas kalapban ázni meg és panamában menni holnap a kert diszünnepre! Mikor nincs kedvesebb dolog, mint éppen csak ezt cselekedni meg, a mi már nem is divat és éppen odamenni egyszerűen, a hol mindenki a legnagyobb parádét öltötte?

Higye meg azt nekem Hermann Ottó, hogy nem a divat lesz a szegény kis és nagy madarak gyilkosává. Csupán az ízlés, mely változatosságot

követel és a mely a tollszben pótolhatatlan effektusokat nyújthat a föld szépeinek. Hogy az önzés is b-lejárszik, annyi bizonyos, mert hiszen mindent az vezet, az irányít, az nyírbál meg. De éppen olyan önzés, ami kedves és a maga személyére igazán önzetlen Herman Ottóktól azt követelni, hogy kiméljük, bojkottáljuk mint diszt a madarat mikor milliószámra öldösik a vad négy lábukat a prémjükért, a bálnát a csontjáért, a hernyót a selyméért, a többi állatot a húsáért, a mosust a gycmráért, a kigyót, a krokodilt, tigris, párducot a bőréért. Nem is említve a többi élőlény szüntelen tizedelését, amely állandó hekatombák mind, mind az emberiség hiuságát, igényeit, önzését szolgálják.

Mi jogon lenne hát a szegény madárvilág kivétel, amíg a többi nem tanultuk meg mesterséges uton pótolni? Csak azért, mert szebb és ártatlanabb (talán!), mint a többi, nincsenek szentebb jogai az utódaiban megrövidített selyemhernyónál. Azért, mert kecsességében és énekével szivet szemet gyönyörködtet, a levegőre detronizált királyai sem támaszkodhatnak emberségesebb privilégiumokra. Mert itt a földön a forgalom a fő: az üzlet, a divat, az ízlés, a változatosság. Es ebben a taposómalomban nemcsak Herman Ottó bájos kis védenecit érlik meg, de megörömlnek sorba mindent, ami jó, ami szép, ami nemes.

Most látom, hogy bár szerettem volna a kedvére cselekedni, nagy madárvédőnk ellenére irtam mégis. Bocsássá meg nekem, hogy igaz jószándékotól eltérített a belső meggyőződés. Imádom a madarakat, határozottan jobban, amikor szabadok, mint a kegyetlen kalickákban, de nem is igazi asszony az, aki nem tollas kalapban hódította meg a világot. Mert hiába, a toll, az egy gyönyörű keret és megfelelő keret nélkül mit érne a legistenibb Éva is! . . .

TANÜGY.

(—) Évzáró vizsgálatok az ujaradi népiskolákban. Az ujaradi népiskolákban a szokásos évzáró vizsgák a közönség szokatlan nagy érdeklődése mellett folytak le. A taneredmény általában a legteljesebb dicsőretet érdemli. Különösen kiemelendő a tanerőknek a magyar beszéd elsajátításában kifejtett valóban dicsőretet érdemlő buzgó hazafias munkálkodásuk. A leányiskolát a „Mi Asszonyunktól“ elnevezett iskolaönvérek vezették. E vizsgálatokat báró Nopcsa Elek né is megtisztelte megjelenésével. A nemesen érző báróné a páratlan szép eredményt fejedelmi bőkezűséggel jutalmazta, a mennyiben 50 leánykát értékes ékszerekkel és tanulságos könyvekkel ajándékozott meg. Különösen kiemelendő ez iskolában az I-ső osztály tanulójának fényes eredménye. Ezek az apró német leánykák már ez év alatt elsajátították az értelmes magyar beszédet.

(—) Iskola építés. Ópécska község képviselőtestülete a tegnapi gyűlésén elhatározta, hogy az általi elemi vasutmenti iskoláját három tanteremmel kibővíti, továbbá a gazdasági iskola részére egy új épületet vásárol, esetleg építtet. Ezen iskola építését a képviselőtestület a legnagyobb lelkesedéssel szavazta meg egyhangulag, elismeréssel annak a szép eredménynek, melyet eddig annak igazgatója, Schill János felmutatott. Az iskolaépítési bizottságba beválasztott Barbu Demeter dr. gör. kel. le kész, Novák Aurél dr. és Kádár Miklós. Elhatározták továbbá, hogy az Arad Csanádi vasutársaság által építendő pécska-nagylaki keskenyvágányu vasut költségeihez 50 000 koronával hozzájárulnak. — A pécskai izr. hitközség is új elemi iskolát állít fel és szeptember hó 1-én megnyitja. A berendezése a legmodernebb lesz. Pályázatot írnak ki a tanítói állásra.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Közérdek. Lehetőleg sorát ejtjük.

SPORT.

Csolnak-szentelés.

— A Maros evezős egyesület ünnepe. —

Arad, június 25.

A máskor esőndes, elhagyatott Marospart ma szokatlanul élénk, zajos volt. Szép asszonyok, lányok dallamos kacagása, poharak esenése, pezsgő-durrogás hangzott szerteszét. Színes, megkapó látvány volt a sok sok leány, asszony pempázó tömegében a szürke rubás urak, akik közé érdekesen vegyültek fehér inges, kék nadrágos sportelők. A Maros evezős egyesületnek volt ma színes, kedves ünnepe: egy csomó csolnakot kereszteltek meg ma délután.

A keresztelőre nemcsak aradiak jelentek meg szép számmal, elegáns csoportban, hanem igen sokan jöttek át Csanádmegyéből is, hogy a Maros ünnepén résztvegyenek. Az evezős egyesület a klubház mellett díszes sátor emeltetett, amely lampionokkal, zöld guirlandokkal volt pompásan feldíszítve. Itt gyülekeztek a vendégek, majd pedig innen indultak a víz partjára, hogy a keresztelési ceremóniának tanúi legyenek. Hét új hajó nyert ma nevet a keresztelésben. A keresztanyai tisztet a következő ur-hölgyek vállalták el: Fábrián Lajosné, Purgly Lászlóné, Andrányi Károlyné, Fábry Sándorné, Fábry Nóra, Urbán Péterné, Urbán Ivánné. A keresztanyák egyenkint járultak a csónakjaikhoz, s rövid beszéd kíséretében egy-egy pezsgővel telt poharat dobta a csónak villájához, s a hajó meg volt keresztelve. A hét hajó, a keresztanyák nevei szerint, a keresztelésben a következő neveket kapta: *Erzsébet, Marcsa, Ilona, Karolin, Nóra, Ilus, Mariska.*

A keresztelési szertartás befejeztével az evezősök az új hajókra szálltak s leveeztek a zsilipig. Ott Szakolczay Lajos kir. ügyész összeállította a csapatot s az ő vezetésével diszfelvonulást tartottak.

Ennek befejezte után a társaság a sátorba vonult, ahol a regatta egyesület vendégül látta a társaságot. A vacsora alatt Rácz Károly debreceni cigánybandája húzta a gyönyörű magyar nótákat.

A vacsora végeztével az egész társaság a Központi szalóba ment, amelynek nagytermében reggelig tartó tánemulatság volt.

+ Kirándulás a Magas-Tátrába. Az „Aradi Turista Egyesület“ f. évi július hó 24–31 ig, hét napos társas kirándulást rendez a Magas-Tátrába. Kirándulási költség e tagnak 140 kor., nem tagnak 150 kor. Vasúti költség nélkül egyleti tagnak 105 kor., nem tagnak 115 kor. Részletes programmal és felvilágosítással az egyesület igazgatósága készséggel szolgál (Deák Ferenc utca, Vass szaló) mindennap d. u. 5–7 óráig. Jelentkezési határidő: 1910. július hó 3.

MUSCHONG BUZIÁSFÜRDŐ

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz.

Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál húgykő és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva. — Aradi főlerakat POLLÁK JÓZSEF cégnél, József főherceg-ut II. 6922

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az „Egyenlőség“ sajtópöre. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A budapesti törvényszék esküdtszéki termében ma folytatták Makay Béla dr. kultuszminiszteri osztálytanácsosnak Szabolcsi Miksa, az „Egyenlőség“ szerkesztője ellen indított sajtópörét. Balogh elnök felolvasta a Balás ügyész által előterjesztett két főkérdést.

Az első főkérdés: Bűnös-e Szabolcsi Miksa az „Egyenlőség“ 1908. november 15-ki számában megjelent.

„ETERNA“

A világ legelegánsabb, legszebb, leglaposabb és legpontosabb órája

„Schild Frères Co“ Granges Schweiz.

Aradon Weinberger Ferenc és Assael H. és Fia uraknál kapható.

„Az izraelita hitközség alapszabályai“ című cikk szerzőségében? Ha igen, bizonyította-e állításainak valóságát?

A második főkérdés:

Bűnös-e Szabolcsi Miksa az „Egyenlőség“ ben 1908. december 8-án megjelent „Garázdalkodások a kultuszminiszteriumban“ című cikk szerzőségében? Ha igen, bizonyította-e állításainak valóságát?

Balás ügyész vádbeszéde és Bródy Ernő dr. védőbeszéde után az esküdtek mind a két főkérdésre nemmel feleltek, a mire a bíróság Szabolcsi Miksát a rágalmazás vádjától felmentette. Az ítélet jogerős.

Fattinger-féle
hussal vegyült
kutyaéledelel.

A legjobb és legegészségesebb étel minden kutyának.
: Mindenütt kapható. :

H. Polsterer Wr.-Neustadt 24
(Fattinger szabadalmazott hussal vegyített kutya- és szárnyas-éledelel gyára.)
= Óvakodjunk utánszatóktól. =

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, június 25

Amerika 1 1/2-el magasabb. Tartott árak.

az áruk 50 kilonként számítva:

	Déli áru	2 órai ár
Réza 1910. októberre	9.66 - 9.67	9.60 - 5.61
Réza 1910. októberre	6.91 - 6.95	6.95 - 6.96
Zab 1910. októberre	7.23 - 7.34	7.25 - 7.26
Tengeri 1910. júli ára	5.42 - 5.43	5.40 - 5.41

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Június 25. —

Magyar aranyjárdék 4%	113.20
Magyar koronajárdék 4%	92.10
Magyar koronajárdék 2 1/2%	82.75
Magy. földt. herm. kötvény 4%	92.50
Horvat-szlavon földt. herm. kötvény	94.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölcsön	225.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	155.60
Osztrák járadék papírban	94.—
Osztrák járadék ezüstben	97.75
Osztrák járadék aranyban	116.50
Osztrák koronajárdék 4%	94.—
1880. évi osztrák államsorsjegy	171.—
Osztrák-magyar bankrészevény	18.20
Magyar hitelbank-részevény	840.75
Osztrák hitelintézeti részevény	688.50
Osztr.-magy.-államvasúti részevény	751.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.09
Német birodalmi márka	117.42 1/2
London vista	239.92 1/2
Paris vista	95.30
20 márkás arany	23.48

A. Temesvári Lloyd-Társulat
terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1910. június 25.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos új	9.40 - 9.45
76	9.50 - 9.55
77	9.70 - 9.75
78	9.80 - 9.85

Buza (Temesvári kerek. áru):

75 kilogrammos új	9.35 - 9.40
Roze új	6.65 - 6.70
Árpa új	5.80 - 5.40
Zab új	6.10 - 6.20
Tengeri régi	5.40 - 5.45

Felelős szerkesztő:
BOLGÁR LAJOS.

A világ legjobb
pouderje a
**'Yes' Porcelain
Powder**

1951

NYARI SZINHÁZ.

Vasárnap, 1910. június hó 26-án:

Déliután 3 1/2 órakor mérsékelt helyárral:

Lili.

Operette 3 felvonásban. Írták: Hennequin és Millaud. Fordították: Fáy J. és Szva L. Zenéjét szerző: Hervé.

SZEMÉLYEK:

Antonin	B. Szabó J.	Bouzinourt	Kulcsár L.
De la Grande	Delly Lajos	Bouzinourtne	Benkőné
Saint Hippolyt.	Leövey L.	Amelie	
Bompan	Várnay J.	Antoine	Diósey Nusí.
Renée	Beragi S.	Victorine	Zalay Margit

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Este 7 1/2 órakor, rendez. helyárral

Gál Gyula vendégfelleptével:

Elnémult harangok.

Színmű 4 felvonásban. Írta: Malonyai Dezső és Rákosi Viktor.

SZEMÉLYEK:

Simándy Pál	Kesztyer Ede.	Kovács móc	Keller I.
Todorescu	Gai Gyula.	Gáspár móc	Vihari Béla.
Zalatnay	Várnay Jenő.	Petru	Vass Jenő.
Papp Mózes	Gerő János.	Todorescu F.	Kapornay J.
Benedek	Kulcsár L.	Todorescué	Benkőné.
A harangozó	Szabó L.	Kisó	H. Harmath.

Kezdete 8 órakor.

VITA FORRÁS

SÖSKÜT VASMEGYE.

ALKALIKUS NATRON-LITHIONOS GYÜGYVIZ.

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathézis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese és húgyhólyagbántalmaknál, stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágítással szolgál a 6801

„CONSUM“ kereskedelmi részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10-13.

Főraktár: Édeskuty L. urnál, Bpest, Erzsébet tér 8. és Wallkamp és Görög Zoltán-utca 11.

URÁNIA SZINHÁZ.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Műsor 1910. június 26-án, vasárnap:

1. Az elcsesélt csomag. Kacagató. — 2. Tropicus éghajlat. Látványosság. — 3. Korsikai történet. Dráma. — 4. Ceillagászati felvételek. Tanu sárgos. — 5. Kisérlet a múzeumban. Humores. — 6. Szevilla. Látványosság. — 7. Az isko'akerülök Kacagató. — 8. Columbus Kristóf. Történelmi dráma.

Előadások délután 3 órától kezdve.

Helyárak: I-ő hely 1 kor., II-ik 80 fill., III-ik 60 fill., IV-ik hely 40 fill., V-ik hely 20 fillér.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadások alatt a cs. és kir. 33. gyalogeszed zenekara játszik. — Cukraszda.

NYILTÉR.

Aspirin
valódi oszti eredeti tablettáknak.

ábra szerint,
20 darab K. 1.20-ért vásárolható.

Farbentabrika vonn. Friedr. Bayer & Co., Elberfeld, Leverkusen b. Mulheim a/Rh.

4 közép osztályt végzett fiu, tanulóknak fizetéssel felvétetik. Németül is beszélők előnyben részesülnek.

Hánszu Nestor

drogueria Arad.

2539

Divatos
fűzők és különlegességek

ugy készen, mint
méret után a leg-
jobbak készülnek

Pilcz Irma

fűzőkészítőnél

708

ARAD, Deák Ferenc-utca 2. szám.

A vidéken lakó hölgyek kérjenek mértékvetel utasítást.

Molyhalál!

Legjobb hatású szer

MOLYOK

és azok petéinek biztos kiirtására.

Egy üveg ára $\frac{2}{10}$ literes 1 kor. 20 fillér.
 $\frac{1}{2}$ literes 2 korona 20 fillér, 1 liter 4 kor.

'RADICAL'

molypusztító poralakban,
elismert kitűnő hatású erős növénykeverék
—20, —50 és 1 koronás dobozokban,
továbbá terpentinszesz, kámfor, naftalin, zuzott
bors, lavendula, virág patchouli levél, bagaria-
papír, stb.

Poloska irtásra

„Radical” poloskairtó folyadék (igen erős
hatású és nem maró),

egy üveg ára 60 fillér.

Erősített dalmát rovarpor
—30, —50 és 80 filléres dobozokban és kimérve

Padlófényesítésre

— és —

B e r e s z t é s r e

Kemény padlóra (parquettákra) Dr.
Friedländer-féle francia takarékpapírpasztát 1 kis
doboz 90 fill., 1 nagy doboz 1 korona 70 fillér.

Puha és keményfa padlóra egy.
aránt Dr. Friedländer-féle főzött viasz 1 doboz
 $2\frac{1}{2}$ liter meleg vízben oldandó fel. 1 kor. 20
fill., kimérve 1 kiló 2 korona. Továbbá Paraffin,
Ceresin fehér és sárga viasz, hamuzír stb.

Ruha-, cipő- és fémtisztító-

szerek, padló-kefék és mázólcsetek, szivacsok
szivacs-hálók, mosdó-keztük és mosdó-ruhák
legjobb és legolcsóbb

bevásárlási forrása

311

Hánzu Nestor

Vöröskereszt Drogeria

Arad, Weitzer János-utca 2.

Városi és megyei telefon 455. szám.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó
vizek királya, Cór- és dús
lithion-tartalmú ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétel következtében
sikerrel alkalmazható vese-, húgykő-
és hólyagbajok esetében, valamint
cukorbetegségek, csúszos bántal-
maknál; továbbá a légző- és emésztő-
szervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóság: Budapest, IV. Ferenc József-rakpart 22.

• • Kútkezelőség: EPERJES. • •

Főelárusítók Aradon: Dür Gusztáv, a városházza
szemben, telefon 118. Nagy Farkas, telefon 268
Fejér Gyula, telefon 71. sz. 281

Legjobb Adító Itál

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SAVANYUVÍZ

120 ml.
szárazon tartandó,
szigorú minőségű,
az egész szervezet
hasznára

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYÁNAK heti kimutatása.

Hivatalos helyiség Szabadság-tér 7. sz. l. em.
Telefon 294. sz. Telefon 294. sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—1 óráig.

Vidéki megkeresésekre — azoknak, a kik a
körnek nem tagjai — csak válaszbelég ellené-
ben válaszolunk.

1910. június hó 25.

Keresünk:

Aradra: elsőrendű női divatkereskedés ré
szére segédet és műszaki iroda részére iro
distanót.

Vidékre: 1 fűszer, rófs és rövid, 1 vas és
fűszer és 5 vegyes szakmabeli magyar, román
és részben német, tót és szerb nyelvismeret-
tel bíró segédet.

Alánlunk:

egy 4 polg. iskolai osztályt végzett tanu-
lót irodai gyakornokul, továbbá 5 fűszer és cse-
mege, 4 vegyes, 2 kézmű és divat, 1 vas és
fűszer és 3 fűszer és rövid szakmabeli segédet.

Az elhelyezés teljesen díjtalan; az Aradi
Kereskedők Köre tagjai előnyben részesülnek.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA

Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár igazgató.

1 fűszer, rófs és rövid, 1 vas és
fűszer és 2 vegyes szakmabeli magyar, ro-
mán és részben német, tót és szerb nyelvisme-
rettel bíró segédet.

6 fűszer, 5 vegyes, 4 rófs és divat, 2
vas és fűszer és 4 fűszer és rövidáru szakma-
béli segédet.

A nyaraló és fürdőző közönség figyelmébe

Következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSU

90,000 kötetes

kölcsönkönyvtárába:

Jánossy Aladár: Emlékiratai. Igazság a
Haverda pörben. Herczeg F.: Szelek szárnyán,
Tábori K.: Bűn és szerelem, Bölsche: Szerelem
az élők világában, Lafkadio H.: Kokoró, Egy
önkéntes naplója, Palásthy M.: Baccarat Ófel-
ség, Szomoró: A nagyasszony. Szomaházy:
Mesék a huszadik századból, Vera: Egy leány
naplójából, Szikra: Judith, Bataille, Henry: A
botrány, Connan Doyle: Az elhagyott vitorlás,
A megrontó szemek, Sanox Lady esete, Duval:
A szép asszony ágya, Egy asszony aki min-
denkié, Duval Henry: Ahogy az asszonyok
szeretnek, Ahogy a férfiak szeretnek, Ahogy
a leányok szeretnek, Szerelem vására, Har-
kányi dr.: A holnap asszonyai, A holnap fér-
fia, Loránd dr.: A vénülés, Nil: A szívem,
Bíró L.: A családi tüzhely, Lengyel: Véletlenek.

Németben: Höcker: Was die Leute sagen,
Weisse Seele, Klínkowitz: Der Fetisch. Mar-
riot: Sterne, Merriman J.: Die künstlichen Men-
schen, Oertzen M.: Stern des Niedergangs,
Rittland Kl.: Unter Palmen, Skowronek: Das
Verlobungsschiff, Spätgen: Sein u. Werden,
Tanera: Mansura, Werner I. C. Der Henker v.
Neugla, May K.: Orangen u. Datteln, Lesneur:
Eine Energiekur, Eschtruth: Die Ordre des
Grafen von Guise, Auernheimer: Die man nicht
heiratet, Blicher Clausen: Onkel Franz, Franzos
K. E.: Der Präsident, Ganghofer L.: Wald-
drausch, Harder Agnes: Frau Maja, Höcker:
Väterchen, Voss R.: Romeo und Julia im Al-
banergebirge,

**Kölcsön díj: havonként 1 korona
20 fillér vagy kötetenként fi-
zetve 8 fillér.**

Vidékre bérlik is a legfigyelmesebb kiszolgálásba
részesülnek.

A zenemű-kölcsön tárába

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek:

Zenekölcsön tári díj havi 1 kor. 40 fill.
vagy füzetenként 14 fill.

Legújabbak: Nelson R.: Duda kisasszony,
Lehár Ferenc: A luxemburgi gróf, Csokonai:
Cabaré, Frigyes: Dalok hervadásról, Erdély:
Hóvirágok, Fábian: Két dal, Gelén: Papázi nó-
ták, Bella: Négy magyar nóta, Győre: Hóvirá-
gok, Zerkovitz: Dal az én kis nőmről, Csunya
fiu, Alstyné: Ha jó az éj mulatni kell, Váradi:
Valami kell még, Vincze: Kora reggel jön a
szemetes, Tilzer: Lilium, Zerkovitz: Girem,
gorem, Teaház gyöngye, Most amikor minden
virág nyílik, Sas Náci: Cigány sors, Zerkovitz:
Ujjé a ligetben nagyszerű, Zerkovitz: Előadás
végén, Erber Viktor: Katona zene.

**Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és
berendezése.**

KERPEL IZSÓ,

381

könyv-, zenemű- és papír
kereskedése Aradon.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 m. hosszú elegendő teljes férőruházat (kabát, nadrág és mellény) ára csak

1 szelvény 7 korona
1 szelvény 10 korona
1 szelvény 12 korona
1 szelvény 15 korona
1 szelvény 17 korona
1 szelvény 18 korona
1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért épügy felöltő-szöveteket, turista-lódent, selyemkamgarnt gyári áron küld a mindenütt ismert megbízható és szolid posztógyári raktár

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.
Siegel-Imhof, Brünn 4.
Minták ingyen és bérmentve. 6811

Nagy etönyére szolgál mindenki, ha szövet-szükségletét díreote a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendel. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből, SZABOTT, LEGOLCSÓBB ÁRAK! Bármily kis megrendelés teljesítése szigorúan mintái és figyelmes.

Thierry A. BALZSAMA. Törvényesen gyógyszerész védve.

Csakis az apáca védjegyű az igazi. A lélegzőszervek minden megbetegedése, köhögés, vérköpés, rekedtség, hörghurut, tüdőgyulladás, a mas gyomorajok, minden belső gyulladás ellen, továbbá étvágytalanság, rossz emésztés, székrekedés stb. ellen izotonan hat. Különleg. szájbetegségek, fogfájás, eggett sebek, kiütés, nyílás, és különösen influenza ellen stb. használ. 12 kisely vagy 6 duplatveg, vagy egy nagy családi üti üveg 60 korona.

THIERRY A. gyógyszerész egyedül valódi 6831

CENTIFOLIA-KENŐCSE
negyedik, csálhatatlan és utólrhetetlen gyógyíthatású még a régi, sőt rákos sebeknél, sérüléseknél, daganatoknál, gyanádásoknál, kiütéseknél; olávóll minden idegen anyagot, genyedést, sokszor fölbalagessé teszi a fájdatuas operációt. 2 tégely 3.60 korona.

Cím: Schutzengel-Apothek des A. Thierry in Pregrada bei Rohitoch. Központi raktár: Török József gyógyszer-tárában. Budapest.

1868. óta 'onyezren bevált

BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

G. Hell & Co. gyártmánya.

Kiváló bécsi orvosok ajánlatára Európa legtöbb államában tényleg eredményes alkalmazták

mindennemű bőrküritések
főleg krónikus és pikkelyes bőr és érdi kiütések, továbbá rezes orr, fagyosok, lázizzadás, fej- és szájpikkelyek ellen. Berger kátrány-szappana 40 százalékos fakátrányt foglal magában és lefegyveszt ellen a kereskedelemben forgó egyéb kátrány-szappanoktól. Mikos bőrbetegségeket alkalmazták a nagy határu

Berger-féle kátrány-kénszappant
is. Enyhébb kátrány-szappan gyantát, a bőr tisztáltságot ellen, a gyertyások 1.6- és 1.7-ig való kiütések ellen, valamint minden napi használatra mint le-álmulhatatlan mosdó- és fürdő-szappan szolgál a

Berger-féle glicerin-pipereszappan
melyben 33 százalékos glicerin található és a mely illatoitva van. Kiváló bőrpuhító szerként használják továbbá kitűnő alkerekkel a

Berger-féle borax-szappant
és pedig pörpörök, napégés, szepők, fűszerek és más bőrbetegségek ellen.

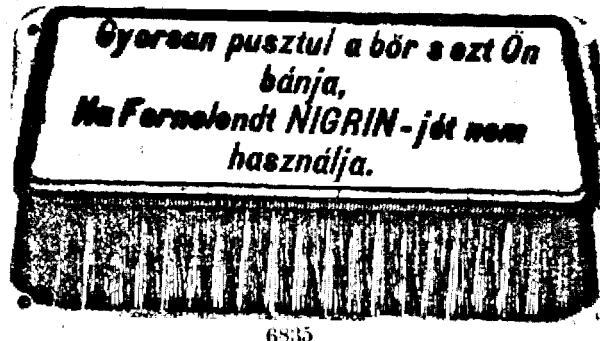
Ára darabonként minden fajtlából 70 fillér, hazai ártalattal ellátott. Kérjen a vásárlásnál nyomtatékosan Berger-féle kátrány-szappanokat és borax-szappanokat, G. Hell & Comp. gyártmányait és vigyázzon az itt ábrázolt védjegyre és a mellette levő cégjelzésre, mely minden címkén ott kell hogy legyen.

Kitüntetve Bécsben 1883-ban díszokmányval és a párisi 1900. évi világiállításon arany éremmel.

A Berger védjegyű minden más gyógy- és higiénikus szappanok a hozzájuk mellékelte használati utasításokon fel vannak sorolva. Kaphatók minden gyógyszerertárban és szakbavágó üzletben.

Nagyban: **G. Hell & Comp., Wien, I., Biberstr. 8.** Magyarországi forrktár: **Török József gyógyszer-tár, Budapest, Kiraly-u. 12.** Thalimay (S. Seltz, Zrinji-utca, Kuchmeleter Fr. utoda, Heli.-utca 8, Melnar & Moser droguisták, IV., Koronahereg-utca 5 szám Detsinyi Frigyes drogeria, Marokól-utca 8. Klesinyben Magyarorszag összes gyógy szertárában.

Raktár Aradon: G. Földes Kelemen, Hajós Árpád és Rosnyay Mátyás gyógyszeresze uraknál, Vajtek és Weiss drogeriájában és kapható hazai az összes gyógyszerertárban. 1482

6835

Ügynökök keresetnek

Ügynökök keresetnek

EREDETI „CHRISTOPH“

benzin szivógáz-motorok, lokomobilok és NYERSOLAJ-MOTOROK
ma az első helyen állanak. 6818
:: A „CHRISTOPH“ név garancia. ::
75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.
Kérjen árjegyzéket
DÉNES B. motorspecialista cégtől ::
BUDAPEST, V., Lipót-körut 15.

Segéd,

megbízható, komoly, ki a vas-, fűszer-, vegyes-szakmákban jár-tas, állást nyer-het 2454

Weisz János

cégnél, Marosillyén.

6783

Arad legrégebb kerékpár, varrógép raktára és javító műhelye.

Hammer Vilmos

műszerész 2106

Arad, Szabadság-tér 7. Telefon sz. 96.

Nagy bevásárlás folytán rendkívül olcsón ajánlom elősmert elsőrendű gyártmányu Eredeti „P U C H“ kerékpárokat.

Reithoffer, Kontinental pneumatic t Egyedül képriselet a „PFAFF“ varrógépekből családi és ipari célokra. Nagy szakszerű javító műhely.

Gróf Potocki uradalom Gurahoncon

ajánlja kitűnő minőségű

tűzifáját,

u. m. I. és II. osztalyu bükk és oserhasábot, valamint I. oszt. dorongfát, mindenkor a legmértányosabb árban. Ugyanott kapható szőlőkaró, épületfának tölgyfa, valamint erdei- és mezei iparvasutakhoz kitűnő minőségű talpa.

Érdeklődőknek az uradalom mindenkor szivesen szolgál részletes árajánlattal. 1658

35.000 prés bor- és gyümölcsnek. 20.000 gyümölcs- és szőlőmalom. 300 hydraulikus prés bor, gyümölcsészet es ipari célokra készítették már a MAYFARTH-ile művek.

Az 1909. évben 2500 prés, 1200 malom készült Legnagyobb bizonyíték arra, hogy ezen gyártmányok milyen kiváló minőségűek.

Forduljunk bizalommal
Ph. Mayfarth & Co.
gazdasági gépgyár vesüntöde és gőzhámor.
Alapított 1872 Bécs III., Taborstrasse 71. 1050 munkás
Kitüntetve több mint 650 arany, ezüst éremmel, stb.
Részletes árjegyzék ingyen. Képviselek és viszont elárusítók keresetnek. Vigyázzunk mindig a Mayfarth cégre. 2023

Nem kell reklám!

Mert mindenki tudja, hogy a

Tégla

I-ső és II. od osztályu kapható

Dengl Lajos

urnál 2426

Arad, Boros Béni tér 15. sz.

Szekeressék által ma vizsgálva és legelőbbnek minősítve. Két évi jólléka. Ára tucatonta 4, 6, 8, 10 korona.

OLLA

Gummi kő-
lőnlegesség
A tudomány mai
állása szerint be-
bizonyított leg-
jobb létező
GUMMI ÖVSZER

Kapható min-
ten gyógy-
szertárban és
dregériák-
ban.

552

Követelje azonban, hogy a szállítója őnmű-
ködéséért OLLA-t adjon és ne engedjen magá-
nak esetlegesen értéktelenség utáni átadást mint
egy oly jó feldolgozó. — Az előírt helyek
kiszállítását, árjegyzékkel és eredeti propa-
ganda reklámmal legyen bízva az OLLA gummi-
pont Wien 11194. Praterstrasse No. 57.

temesvári ernyőgyár raktárában leg-
olcsóbban szerezhetheti be

ernyő és fűző szükségletét.

Javítások olcsón és pontosan eszközölköttek. Varga D. Dani.
Arad, Központi szálló mellett. (Andrássy-tér 20.)

2607—1910. tkvi sz.

Arverési hirdeteményi kivonat.

A világosi királyi bíróóság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Viktoria takarékpénztár és hitelintézet r. t. végrehajthatónak Krucsán Juon végrehajtást szenvedő elleni 5740 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte, az aradi kir. törvényszék, illetve a világosi kir. bíróóság, területén levő Világos község határában fekvő, és a világosi 4440. sz. tjkvben A. I. 2—3. sor 644—45. a. és 5723. a. hrsz. beltelkes ház és kenderföldre 878 koronában, ezennel megállapított kikiáltási árban és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1910. évi június hó 28-ik napján d. e. 9 órakor a világosi kir. bíróóság mint tkvi hatóság I. sz. hiv. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb árban eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett, árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Az árverési vevő tartozik nyomban a bánatpénzt a vételár 10% áig kiegészíteni.

Világos, 1910. évi május-hó 9. napján.

Povolni.
kir. járásbíró.

2536

Fürdőátvétel.

Fürdőátvétel.

Alvácza-fürdőt,

mely a nagyhalmágyi uradalom tulajdonát képezte, megvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően átalakítottam.

Tulajdonomat képező kénes högyógyfürdő, mely évszázadokon át izületi csúszkánál és lobosodásoknál páratlan gyógyeredményeket mutatott fel, Arad- és Hunyadvármegye határszélén, az Arad-ocsanádi vasút „Alvácza” nevű állomása mellett, védett kies völgyben, gyönyörű 30 holdas parkban fekszik.

Alvácza gyógyfürdő nemcsak kitzinó gyógyhatásu, hanem olcsósága által is kiválik a többi fürdők sorából.

Kellemes és a kor igényeinek megfelelően berendezett szobák havi 40 kor.-tól 60 kor.-ig.

Gyógydíjat és zenédíjat nem számítok fel.

Állandó orvos, gyönyörű kirándulóhelyek, olcsó és jó élelmezés. Prospektussal és bővebb felvilágosítással készséggel szolgál

Berkovits Izidor,
fürdőtulajdonos.

2533

↳ Megtekintésre méltó állandó nagy kiállítás! ↳

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel és a nagyrabecsült vevőimmel tudatni, hogy az eddigi biliárd készítő műhelyemet magnagyobbítottam s a mai kor minden igényéhez képest egy villanyerőre berendezett

ASZTALOS MŰHELYT
nyitottam Boros Béni-tér 7. sz. n. Braun N. Antal ur festékkereskedő házában.

Tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy minden néven nevezendő asztalos és karpitos munkát megrendelésre, rajz után, műbutorok, háló-, ebédlő- és férfi-szobák, portálók, kávéházi pénztárak és kávéház berendezési o'dalfalak elkészítését elvállalom. Nagy raktár különlegességekben. Elvállal teljes kávéházi berendezést.

Továbbá megtekintésre méltó állandó nagy kiállítást tartok biliárd asztalok, valódi elefántesont golyók, magyar és francia d'okok, biliárd felszerelési és kávéház berendezési cikkek, kártya-asztalok, nagyválasztékú s. ékek, a legfinomabb k. győ. ében, makaszán, kokoboló, palisóder, ibolya, padug, lignum-santum, amaránt, prima-verafa s. táblatokban stc. stb.

Végül kártyásaim szíves figyelmébe ajánlom a villanyerőre berendezett többféle famegmunkáló gépeimet, hol mindenféle munkát a leggyorsabban és legjutányosabban készítek el.

Költségvetéssel készségesen, díjmentesen szolgálok. 2530
Főtörökvérem az, hogy bármilyen mű. szakmába való munkát a legnagyobb szakértelemmel, lelkiismeretesen és szolid árak mellett végezhessenek el.
Szíves pártfogást kérve, maradok kitünő tisztelettel

Hartmann János,

billiárd gyáros és asztalos.

↳ Használt biliárd és golyók kicserélhetnek és a legnagyobb árban vétetnek.

Használjon Nagysád Földes-jéle

Margit-Cremet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen.

A MARGIT-CREME a főrangú hölgyek kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra lefolyása alatt észlelhető.

Mivel a MARGIT-CREMET utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A MARGIT-CREME ártalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény, a mely a külföldön általános feltűnést keltett.

ARA 1 KORONA.

Margit-szappan 70 fillér. - Margit-pouder 1.20.

Gyártja:

Földes Kelemen laboratóriuma

ARADON.

361

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy

kézmű-, női divat- és rövidáru üzletemet

szíves megtekintését és további szíves pártfogást.

Kitünő tisztelettel:

Forrai-utca sarok gróf Nádasdy-palotába helyeztem át,

hol is ujjonnan és dusan felszerelve módomban áll a legdivatosabb tavaszi újdonságaimmal a t. vásárló közönséget a legjutányosabban kiszolgálni. Kérem kirakataim

SZEGFÜR.

6 gymnasium vagy reáliskolát végzett intelligens

fiatalember
gyógyszerész-
gyakornokul
felvétetik.

Hajós Árpád

gyógyszertára

421

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Kellemes ajándék

Alcohol mentes illatszerek.

Üvegie 2 korona 50 fillér.

A zárt szoba levegőjének felfrissítésére legjobb a

fenyő-illat.

A fenyő erdő illatát hűen visszaadja. 1 üveg 1 kor. 20 f.

Az arc szépségét előmozdítjuk, a bőrt üdévé, bársonysimává tesszük **Rozsnyay**

„Szeráj arckenőcse“

használatával. Egy kis tégely 70 fillér, nagy tégely 1 K. 40 f.

Kitünő minőségű fehér asztali bor.

Literje 60 fillér.

Pompás ménesvidéki vörös asztali bor.

Literje 1 korona 20 fillér.

Kapható

Rozsnyay Mátvás

gyógyszertárban

411

Arad, Szabadság-tér.

Uj női- és férfi szabó műterem.

KATONA LÁSZLÓ

Arad, Szabadság-tér 1. sz. a

Van szerencsém a n. é. városi és vidéki nagyközönség b. figyelmét felhívni ujjonnan megnyitott

női és férfi szabó

műtermemre,

hol minden e szakmába vágó munkát legizlésebben s legelőnyösebb ár mellett elvállalok.

Szíves pártfogásért esedezik

Katona László,

női és férfi szabó, Szabadság tér 1. szám alatt. 581

Házi mosószappanok

pipereszappanok, illatszerek, stearin és templom-gyertyák

ugyszintén mindenféle mosócikkek legolcsóbban beszerezhetők

Lorenz Károly

szappangyárosnál 2044

Arad, Forray-utca

Üzletáthelyezés.

Benkő József műlakatos, mérlegkészítő és javítóműhelyét 1910. május 1-től 2151

Fejsze-u. 39. sz. alól Rákóczy-u. 30. sz. alá helyezte át.

Bejárat a Hasszinger-utca felől Tisztelettel

Benkő József.

Értesítés.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy Aradon, a Thököly- és Forray-utcák sarkán lévő Hoffmann-féle

fűszerkereskedést

megvettem s teljesen ujjonnan átalakítva és berendezve tovább vezetem. — Amidőn ezen körülmény szíves tudomásul vételét közlöm, értesitem továbbá a n. é. közönséget, hogy Guttman Samu ur üzletében eltöltött 10 évi tapasztalat és ösmeretségem által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindenkor a legjobb minőségű árut a legolcsóbb árért s legfigyelemesebb kiszolgálás mellett bocsájthatom igen tisztelt vevőim rendelkezésére, hogy ezáltal is a legnagyobb megelégedést kiérdemeljem.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal 2132

Stein Mór,

fűszerkereskedő.

Körösvölgyi gazdasági kereskedelem és ipari szövetkezet Gurahoncon.

Ajánlunk elsőrendű száraz 7 láb hosszú

szőlőkarót

ugyszintén

bükk, cser és gyertyán hasáb és dorongfát

a legjutányosabb árak mellett. — Kivánatra ajánlattal szolgálunk.

Körösvölgyi gazdasági kereskedelem és ipari szövetkezet.

1640

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy az Arad, Andrassy-tér 20. sz. alatt lévő **NÁDLER LAJOS-féle** uri és női divatüzletet átvettem.

Mint hogy igen előnyös vétel folytán módomban áll dus választék nagy raktáramat apasztás céljából

rendkívül olcsó árak mellett

kiszolgálni, igen kérem a vásárló közönséget ez alkalmat megragadni. Szíves pártfogást kérve, maradok kitünő tisztelettel:

Németh István.

2812

Paladics György asztalos mester Főműhely: Arok-utca 7. szám Fiókműhely: Deák F.-utca 33.

Elvállai legjutányosabb árak mellett mindennemű épület és bútorkészítést, ugyancsak üzlet, iroda berendezéseket és portálakat. Vidékre árkülönbözet nélkül. 574 Költségvetés díjmentes.

Eladó

1 nagy 8 as

cséplőgarnitúra

(Hoffherr és Schrantz-féle 1906-ban előállított) felszerelve az összes szijakkal, 200 drb. zsákkal, hévér, mázsa és fecskendővel.

A gép megtekinthető az Endrődy-féle birtokon Beregszó Temes megye, értekezhetni lehet

Zelenák István és Társainál,
Nagylakon. 2290

Telefon 135.

GELLER I.

ékszerész.

Zsebórák és VALÓDI ezüstárak

nagy raktára.

ARAD,

Andrássy-tér 14.

Deák Ferenc-u 40. sz. házban
Vass szállodával szemben két portáléval ellátott 2488

üzlethelyiség

és

udvari lakás

augusztus 1-től

kiadó.

Ajánlom saját természetesen kitérő

hegyi boraimat,

valamint saját főzésű cognac, szilva- és törköly palinkáimat, ugyancsak kitérő rác ürmöst, palackokban, bármilyen mennyiségben házhoz szállítva. — Telefon 297.

Quirini Sándor

szőlőbirtokos. 281

Aulich Lajos-utca 7e. sz.

Két jó erkölcsű

F I U

nagyobb fizetéssel 2524

tanulónak

azonnal felvételik.

Rosenblüh H. és Társa Arad.

500 koronát

fizetnek annak a j. Bartilla-féle fogvizének használatát mellett, üvege 80 fill. valaha is két fogtáji kap. vagy a szája büdlik **Bartilla A. Örökösök**, (E. Winkler) Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható Aradon minden gyógyszerárban, különösen Földes Kelemennél, Deák Ferenc-utca 11. sz., Rozsnyay Matyas-nál, Szabadság-tér és Vojtek és Weisz. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok felismerésére 161 díjaztatnak. 711

Alapított 1888. évben.

Várhoz László

uri- és női cipész.

Arad, Weitzer János-utca 2. sz.

Minorita-palota a leányiskolával szemben.

Van szerencsém a t. helybéli és vidéki közönség figyelmét felhívni 19 év óta fennálló jó hírnévem örvendő cipészüzletemre. A bekövetkező tavaszi időnyre beszereztem mindennemű bőrkülönlégességeket.

Az önkéntes uraknak figyelmüket felhívom, hogy lábbelit készítek mindennemű fegyvernemhez a legjobb kivitelben, előírás szerint. Az egyenruházati egyletnek több év óta szállítója vagyok.

Visszamaradt cipők előnyös árban kaphatók. Rendelések 24 óra alatt eszközöltenek.

Kiváló tisztelettel

Várhoz László.

481

Tégla kapható

alulirotnál, valamint újonnan építendő

házra kölcsön is.

Parcellázásokat elfogadok.

Kirle Antal

téglagyáros 2520

Flórián-utca 6/b. szám, 5. ajtó.

Önnek óvni kell a feleségét.

Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a túlbő gyermekáldás ellen, melynek eredményét a hálaíratok ezrei igazolják, diszkrétan küldöm 90 fillér magyarlevél bélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin. S. W. 266. Lindenstr. 51.

Értesítés!

Van szerencsém egy a helybéli, mint a vidéki nagyerőmű közönséget tiszteltetl értesíteni, hogy Aradon, Bockó-utca és Haltér sarkán, a Rákóczi-kávéházzal szemben egy teljesen újonnan berendezett

mosó és fényvasaló intézetet nyitottunk.

Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat u. m.: gallérokat, kézelőket, felfűgöket és bármilyen fehérneműket, melyeket hófehérre mosunk. — Egyben tudatom a n. é. közönséggel, hogy 5 éven át a Müller-féle vegytisztító gyár gőzmosóda osztályának vezetője voltam s így abban a helyzetben vagyok, hogy a legnagyobb meglepetéssre szolgálom ki b. rendelőmet. — A n. é. közönség szíves jóindulatát és támogatását kérve vagyunk

kiváló tisztelettel

Apró István és Társa

tulajdonosok. 494

PETROSAFROL

Bevált készítmény a hajnövése előmozdítására, a fejbőr erősítésére, hajhullás és korpaképződés megakadályozására.

A Petrosafroltól a haj selyempuha, rugganyos lesz.

ÁRA 1 KORONA. 381

6 üveget ingyen láda és csomagolásban bérmentve küld

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerháza ARAD.

Minden üveghez részletes utmutatás van mellékelve miként használandó e készítmény és miként ápoljuk hajunkat, hogy az egészséges szép s tömör legyen.

A készítmény ártalmatlanságáért teljes garanciát vállalok.

ALGYÓGY 365 méter a tenger színe felett.

vasas-kénés, Erdély egyedüli 34° természetes hévízű gyógyfürdője és klimatikus üdülőhely.

Hatásos gyógyerejű vize kitűnően javallatik: Belsőleg mint ivó gyógymód, egymagában vagy különböző hozzávalókkal:

1. Gyomor, bél, máj és ep-hólyag, sárgaság, epekövek.
2. Vesekövek, hólyagbántalmaknál.
3. Izomszusz és idült izületi gyulladásoknál, továbbá az ezen bántalmaknál visszamaradt izületi merevségeknél.
4. Különböző idegbántalmak kapcsán fellépő bénulások, csont- és csont-hártyaloboknál, csontörések esetében.
5. Bőrbántalmaknál, idült viszketegségeknek, alszárfelekéyeknél, idült izzadványok felszívását stillető esetekben.
6. Női ivarszervek betegségeinél, méh- és méhszövetközötti loboknál, hószámi zavaroknál.
7. A vérképződés gyarapítására és véralkatjavítására (anemia, chlorosis)

Mint klimatikus gyógyhely kiválóan alkalmas:

8. Lábadozók (reconvalescensek) részére, továbbá
9. Táplálkozási zavarokban szenvedők részére, ilyenek vérszegénység, fejfájás, görvélykor.
10. Az algyógyi vasas-láp pedig kitűnő sikerrel használtatik mindazon esetben, a hol a vért a belső szervektől tartósan el kell vezetni.

Lakás, kellemes és a kor igényeinek megfelelően berendezett szobák napi 1.60 kor.-tól 4 kor.

Pansio, lakás, étkezés személyenként napi 5 korona. Izraeliták részére szigorúan felügyelt rituális konyha. Gyönyörű kirándulóhelyek, felséges természeti panorámák, kitűnő állandó cigányzene.

Vasutállomása gyorsvonatok megállóhelye Szászváros, személynvonatok megállója Romosz Algyógyfürdő, honnan kényelmes társaskocsi közlekedés van fenntartva. 2284

Prospekussal és felvilágosítással készséggel szolgál a fürdőkezelőség, Algyógyfürdő.

ÖSMERIMÁR

AZ 892

ORIAS FEDÁK CIPŐ-KRÉMET?

Egy óriás doboz négy más kis doboz tartalmánál fel-lel meg, egyetlen kísérlet elegendő a meggyőződésre.

Kapható Aradon minden fűszer, nürnbergi és bőrkereskedésben.

Ara 30 fillér.

Arad és erdélyi képviselő, Szemző Ármin, Arad. — valamint főraktár —

Óra és ékszer-üzlet áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

óra- és ékszer üzletemet

Hunyadi-utca 1. szám alól

Asztalos Sándor-u. 6-7 alá helyeztem át,

hol is dus raktárt tartok mindenemű zseb- és faliórák és ékszerekből legolcsóbb árak mellett

Nickel órák már 4 koronától kezdve.

Javításokat gyorsan és pontosan eszközök 3 évi jótállás mellett. Szíves pártfogást kér

kitünő tisztelettel

FRÄNKL LEÓ

órák 2448

Mielőtt

butort

vásárolna, tekintse meg raktáron levő modern háló-, ebédlő- és egyéb butoraimat, melyeket üzletáthelyezés miatt jutányos áron elárusítok.

Tisztelettel

Molnár Antal

asztalos-mester. 1501

Arad, Part-utca 4. méjstól Kápolna-u. 3.

Part-utca 4. számú ház szabad kézhől eladó.

Rheuma

kiszvény, ischias, idegbetegnek készségegel. ingyen tudatom levélben, hogyan szabadultam meg ezen kínos szenvedésemtől. 5981

Carl Rader, Zffertiffen (Bayern.)

Saját termésti kitünő

tisztán kezelt magyarádi

ó és pecsenyaburok

egy nagyobb mennyiségben, valamint palackokban kapható

Winter Adolf

Igyvédnél 441

ARADON,

Doak Ferencz-utca 40. sz. alatt.

Kedvező vétel.

Eladó

egy kitünő karban levő hat lóerős „Garett” hét légkörnyomású 2410

cséplőgép locomobil

hozzávaló használt vagy új cséplőgép szekrényel. — Bővebbet

Vulcu J. Maxim

gépgyárosnál Arad, Miksa-utca.

Telefon 275.

Telefon 275.

VAS ÉS TÁRSA

Arad, Boros Beni-tér 6. sz.

Ajánlja a legjobb minőségű

építési anyagát

u. m. saját termelésű kőrösbányai építő- és darabos meszet, valamint gipszet. Raktáron tart állandóan nagy mennyiségben hornyolt és hódfarku cserepeket, sajtolt téglákat, nádfonatot, bakula-fonatot, Román és portland cementet és mindennemű cementárut, u. m. cementcsöveket, cementlapokat, kutgyűrűket stb. dolgokat.

Uj és régi épületek 1258

parketirozásához

szükséges la amerikai tölgyfa parkett

legolcsóbb árért kapható.

Senki el ne mulassza! Óriási kedvezmény!

Üzletáthelyezés

folytán az összes raktáron levő és alant felsorolt kiváló cikkek következő áron kerülnek eladásra:

- 1500 drb. repülő csipke blouse, legdivatasabb fagon frt. 2.45
- 1500 drb. batiszt blouse, kézi himzés és applikált, ezelőtt 7.50 most frt. 3.45
- 1000 drb. batiszt blouse. Madera himzésből applikalva, ezelőtt 10.— most frt. 3.95
- 500 drb. Tüll blouse selyem béléssel, a legelegánsabb kivitelben, estélyi és színházi használatra ezelőtt 20.— most frt. 8.—
- 1000 drb. Tüll blouse saját béléssel, remek kivitel, ezelőt 15.— most frt. 5.—

Ugyanitt minden női divatcikkek, aljak, pongyolák, mekruhák, női fűzők a rendes napi árakon alól 50 %-al olcsóbban adtnak el, bezárólag augusztus 1 ig.

Az összes felsorolt cikkekre érkező vidéki megrendelések, a beérkezés napján pontosan eintéztettek, meg nem felelő cikkekért a pénzt visszaadom esetleg kívánatra becserelem. 2431

Uj üzletemet Szabadság-tér 2. szám alatt augusztus 1-én nyitom meg.

Winternitz Jenő

kész női blouse, alj, pongyola és mekruha áruháza
Aradon, Szabadság-tér 8

Olcsó bevásárlási forrás!

Kilényi C. és Társa

a „Kék golyóhoz“ 291

Arad, József főherceg-ut 11. sz.

Vászon maradékok minden árrban!

A tavaszi idényre! Ajánljuk nagyválasztéku szövet, delain, zephir és karton raktárunkat a legolcsóbb árakon.

Fegyházban kötött harisnyák.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy gyönyörű szép

fekete fél dog kutya elutazás miatt sürgősen eladó Trombita-utca 36. sz. alatt. 2542

Jó írásu

ifjatal ember kezdő fizetéssel ügyvédi irodámban azonnal felvétetik. Dr. Gross Aladár ügyvéd. 2543

Tauczon

egy ház, melyben szatócs üzlet és italmérés van, eladó. Igen kevés tőke szükséges. Ajánlatokat B. B. jellegével a kiadóhivatal továbbít. 2404

Helybeli

nagyobb vállalathoz keresetlik egy gyakorlott gépiró kisasszony, ki a gyorsírásban is kellő jártassággal bír. Csakis olyanok ajánlkozzanak, akiknek már gyakorlattuk van. Ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével „Állandó állás“ jellegével a kiadóhivatal továbbít.

Kiadó

egy szép tágas udvari szoba magányos nő részére, jutányos áron. Esetleg teljes ellátást is kaphat. Cim a kiadóban.

Rőfős üzlet eladó.

Arad egyik legforgalmasabb rőfős üzlete más vállalat miatt kedvező feltételek mellett azonnal eladó Asztalos Sándor-u sz. 4. alatt. 2538

Egy szép tiszta

különbejáratu butorozott szoba, esetleg teljes ellátással 1—2 fiatal embernek kiadó József főherceg-ut 1. a városházával szemben. Bővebbet a ház mesternél. 2515

Egy jó karban levő

zongora eladó Ujaradon, Fő-utca 144. sz. 2540

Szülők figyelmébe.

Javitó-, pót- és magán-vizsgákra kedvező feltételek mellett tanítványokat elvállal Steiner izr. fiu-internátus Chorin Áron-utca 1. sz. 2532

30 év óta fenálló

fűszerüzlet sarkon, hol italmérés, trafik és bélyeg-eladási engedély fenti évek óta gyakoroltatik, jó vevőkörrel és kimutatható jó forgalommal más vállalat miatt eladó. Bővebbet Révay-utca 10. 2519

Keresek

nagyobb községben vagy mezővárosban egy jó menetelű üzletet átvételre, kedvező fizetési feltételek mellett. Megkereséseket J. H. jellegére kérek a kiadóhivatalba. 2525

Tanulnak

egy ügyes és jó erkölcsű fiu felvétetik, továbbá egy szakképzett vasáros segéd, detaillista kerestetik. magyar, német, román nyelv bírása megkívántatik. Ajánlatok Duffek Kálmán vas- és fűszerkereskedőhöz, Pankota. 2522

Utcai

két ablakos, külön bejáratu csinosan butorozott garcon szoba július hó 1-től kiadó; esetleg teljes ellátással. Ernyei Gyulánál, Belváros Csernovics Péter utca 2. 2531

Geübte deutsche

Maschinschreiberin sucht passende Stellung. Briefe unter „Deutschland“ an die Redaktion. 2535

Állami vételi

Egy 4 hengeres 13—24. PS. lőerejű 5 üléses szép automobil és egy 4 H. P. lőerejű hat légkörre engedélyezett gázmotor sürgősen nagyon olcsón eladó Glück Samunál Makón. 2488

Egy fiatal,

gyakorlattal bíró géputazó fix-fizetéssel és napidij mellett felvétetik Glück Samu gépkereskedésében, Makón. 2482

Szülő birtok

vétel és eladására a hegyalján előjegyzéseket elfogad: Weber Károly bankbizományi iroda, Világos. — Telefon szám 20. 2477

Egy harmonium

és íróasztal jó karban, olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2472

Egy nyomda

teljes felszereléssel, egybekötve könyvkötéssel, papir- és írószerekkel, azonnal eladó. Ajánlatokat „nyomda“ jellegével a kiadóhivatal továbbít. 2502

Egy négykerékű

kétüléses francia gyártmányu motorkocsi majdnem kész állapotban áthelyezés miatt, sürgősen, olcsón eladó. Bővebbet Rubinstein szállítónál. Ugyanott kerestetik egy nagy raktárhelyiség nagy udvarral, hosszabb időre. 2501

Egy teljesen új,

modern férfiszoba berendezés azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2527

Kázak

azonnal külön is eladók. Házi felszerelések, műhely berendezések, gép- és lakatos szerszámok, augusztus elsőre 3 szobás lakások, szép kerttel, majoros és hízalda, istállók és raktárak, pincék elhelyezés miatt rögtön átadók Orosz L. Mátyásnál, Wesselényi-u. 84. 2503

Kész talicskát

nagyban és kicsinyben, vasalva vagy anélkül olcsón kaphatók. Viszont elárúsítók kedvezményben részesülnek. Geiszel jármű- és faárugyár Miksa-utca 2—3. 2505

Kész kerekek, löcsök,

továbbá löcs oldalak és mindenféle kocsialkatrészek jutányosan kaphatók. Geiszel jármű- és faárugyár Miksa-utca 2—3. 2504

Az arad városi társaskörben

lehetőleg gyermektelen házaspár alkalmazást nyerhet. Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgató, Arad Varjassy József-utca 14. sz. alatt. 2512

Ur! családnál

izletes étkezés kapható. Ugyanott egy butorozott szoba külön bejáratú kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2516

Jóforgalmu fűszerüzlet

és vendéglő hol az összes engedélyek megvannak, előnyös feltételek mellett átadó. Cim a kiadóban. 2513

Lampion, Confetti

legolcsóbb árban Crépe papírok a legdivatosabb színekben. Nyári Divatalbum 60 fillér Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. Telefon 517. 167

A nyaraló és fürdőző

közönség figyelmébe ajánlom 90 ezer kötetes kölcsönkönyvtáramat. — 80.000 kötetes zenekölcsönző intézet — Confetti és lampionok legjutányosabb forrása. — Olcsóságok levélpapírosban. Üzleti könyvek: Strazzák stb. nagy raktára. Irodai kellékek és írószerekben különlegességek. — Antiquarium. Kerpel Izso könyvkereskedése Aradon. Telefon 885. sz. 525

Egy jókarban levő

8 lőerejű cséplőgarnitúra eladó. Bővebbet Gantner Antal Uj-Szent Anna. 2468

Wertheim-szekrény

kisebberű, kerestetik megvételre. Cim a kiadóban. 2460

Friss csurgatott

akác-méz kapható, kilója 60 kr.-ért Aradon Ferenc-tér 4. sz. alatt 2537

Kiadó

július hó eisejétől 2 szobából álló garzon lakás mely irodának is igen alkalmas Weitzer J.-utca 14. sz. alatt. 2446

Fleischmann Zófi

okl. szülésznő és masseur lakása Szabadság-tér 1. 2078

Üzletáthelyezés.

Eisele János Koronás Áruháza Arad, Forrai-utca Gr. Hunyady-féle-palotába helyeztetett át. 2374

M. Á. V. fűtőház

és Zimándi-ut között elterülő házhelyek jutányos áron eladatnak. Tudakozódhatni az Aradmegyei takarékpénztárnál. Andrassy-tér 3 sz. 2320

Dezsőházán

egy jó forgalmu üzlet házzal és a hozzá tartozó telekkel együtt kedvező feltételekkel azonnal eladó. Cim Hevesi Tóth József Dezsőháza up. Silingya. 2458

Szobainasok

szálloda részére felvétetnek „Fehér Kereszt“ szálloda, Arad. 2511

Kiadó

Paulison, közvetlen motor megálló mellett nyaralásra alkalmas, zepkellő kényelemmel berendezett ur lakás július 1-re telephon használatú együtt, esetleg tennis pályával is. Cim a kiadóban. 2467

Női kerékpár

kevésbé használt, olcsón eladó. — Cim a kiadóhivatalban. 2459

Olcsó pénzt

közvetit tisztviselő-, váltó- és jelzálog-kölcsönökre, továbbá minden elfogadható érték 70%-ig. Weber Károly bankbizományos, Világos. 2473

A Martics községben levő

öt járatra berendezett Kovács-féle-vám-malom haláleset folytán szabad kézből eladó és üzemből azonnal átvehető. Bővebb értesítéssel szolgál Leopold Zsigmond, Aradon. 2496

Ka cigarettázik

használaton Progress szivarkahüvelyt, 100 drb. 26 fill. 1000 drb. K. 240 Egyedül kapható Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében Arad, Andrassy-tér 16. és Weitzer János-utca. 1661